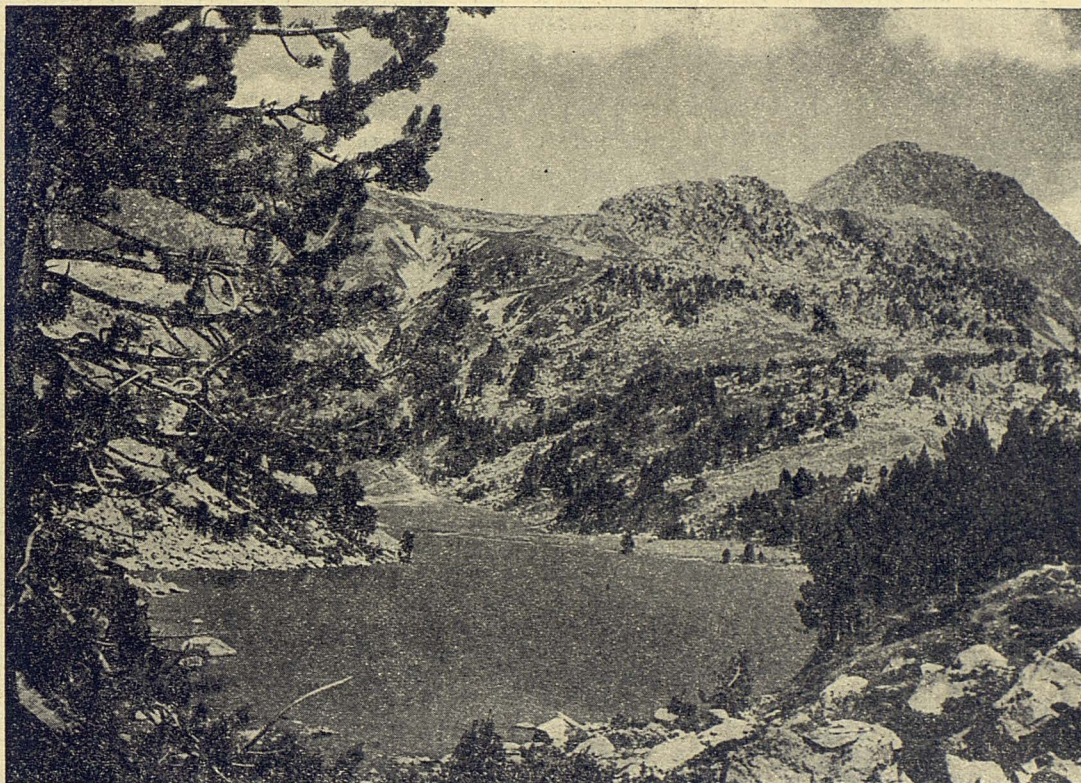

AGRICULTURA

Pirineu Central Català.—L'estany Llong davant el coll anomenat Portarró d'Espot

SUMARI:

Comiat, per M. Rossell i Vilar. — Estructuració de l'Economia Rural a Catalunya, per M. Rossell i Vilar. — La reforma agrària a Txecoslovàquia, per August Matons. — Cinquanta, quaranta i deu, per Joan Valls i Estruch. — El problema de la carn, per Antoni Morelló. — X Congrés Internacional d'Oleïcultura. — El blat blanc de Segarra, per J. Ferran i Lamic. — Desorientació fructícola, per Ramon Sala. — Innocències perilloses i imprudències temeràries, per Salvador Salat i Ferrando. — Anomalies tabaqueres, per Josep Via. — El Mercat. — Index per matèries.

I RAMADERIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Ronda de Sant Pere, 3

LLIBRERIA CATALONIA
BARCELONA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

Premiada por la Academia de Ciencias Morales y Politicas
y por la Sociedad Nacional de Agricultura de Francia

publicada bajo la dirección del

Profesor G. WÉRY

Formará una colección de tomos en octavo, de 400 a 700 páginas cada uno, profusamente ilustrados,
los cuales se publican sin orden determinado por ser independientes entre sí

En la ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA que ofrecemos al público agricultor de España y América están expuestas todas las materias científicas indispensables para el laboreo de la tierra, cultivo de las plantas, aprovechamiento del suelo y técnica rural, mediante la estricta aplicación a la Agricultura y Agronomía de ciencias tan importantes como la Botánica, Química, Meteorología, Hidrología, Geología, Microbiología y Entomología. También trata acabadamente de las materias de especialización agrícola referentes a los diversos ramos del cultivo, como abonos, cereales, prados y forrajes. plantas industriales, arboricultura frutal, leguminosas comestibles, silvicultura, viticultura, invernáculos, enfermedades de las plantas, etc. No se ha olvidado en esta ENCICLOPEDIA la producción y cría de los animales en sus diversas especialidades de ganadería, avicultura, apicultura, sericultura, alimentación, higiene, etc. Complemento necesario de todos estos conocimientos son los volúmenes relativos a la ingeniería agrícola, que trata de las máquinas, motores, material de labranza, irrigaciones, construcciones rurales, agrimensura, zootecnia, etc., etc.

De esta Enciclopedia van publicados 62 tomos, los cuales pueden adquirirse lujosamente encuadernados en tela, al precio de 10 a 18 pesetas cada uno, según sea su volumen

Solicítese el Catálogo general de la Sección de Ciencias, Arte, Historia, Literatura, Agricultura, etc., a la Casa

SALVAT EDITORES, S. A. 41-Calle de Mallorca-49 : BARCELONA

Ous de Naftalina

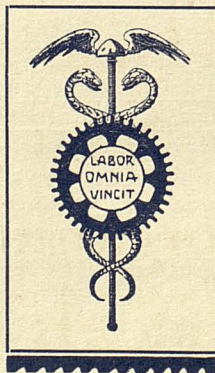
— Patentats i model Industrial Registrat —

Maten el poll.-Desinfecten els ponadors.-Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponedor.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dot.^{na}

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRE G. :: BARCELONA

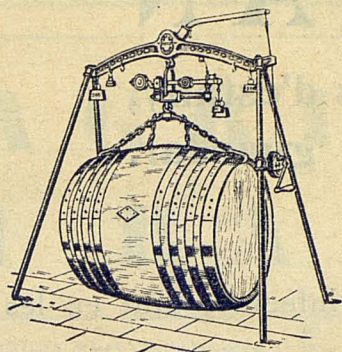
Comprarà

sempre amb el màxim
de comoditat i econo-
mia si es serveix dels
grans magatzems

JORBA

Manresa i Barcelona

EL MES IMPORTANTS D'ESPANYA

Bàscules **ARISO**

SANS, 12 :: :: BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per llur :: :: duració, seguretat i exactitud :: ::

Caixes d'acer per a valors amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís INFRACTURABLES, contra foc i soplet.

Bàscula-Grua portàtil model 207
Demani dibuixos i preus

Les millors varietats noves

ARRELATS,
ESTAQUES
I EMPELTS

Jaume Sabaté

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

BARCELONA

"Centre Vitícola del Penedès"

Fundat en 1889

EXPORTACIONS
DEMANEU CATALEGS

TEL.:
SABATE

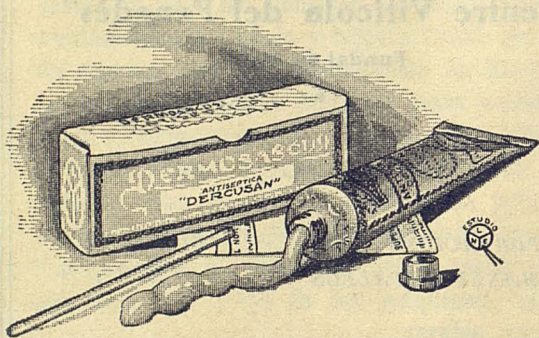
Llibreria Catalònia

en la seva nova instal·lació a la Ronda de Sant Pere 3, ha reorganitzat i ampliat els seus serveis

“DERCUSAN”

Antisèptic envasat en tubs d'estany,
és fàcil de transportar i guardar.

Té aplicació en ferides i processos infectats tant en les persones com en els irracionals. Mata els paràsits (polls, puces, etc.) És insubstituïble per a tractar aquestes afeccions en l'aviram, gossos, gats i altres animals domèstics. Desinfecta i cicatritza les picades dels tàvecs. No és metzinós ni irritant.

ES VEN A LES FARMACIES

Tub petit 1'60 pessetes - Tub gran 3'65 pessetes
Tub per a Clíniques i Veterinària 7'70 pessetes

NOGAT

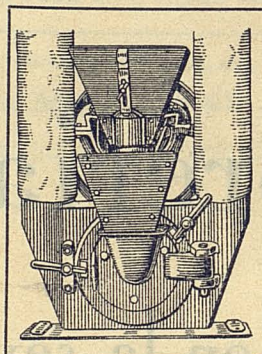
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates “Nogat” constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7 Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensem enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda

Molins trituradors
“El Campeón Universal”

Patent n.º 91267

Per tota mena de
grans, despulles, al-
fals, fenc, garrofes

i tota mena de materials

És l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyes, de 100 a 2.000 quilos hora.

L'únic anunciament que només es dedica a construir molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES
MODERN MOLÍ-TRITURADORA
REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corròns de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor

MARC TORRAS

Riereta, 15 - BARCELONA - Telèfon 16884

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILAR

SUBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

COMIAT

UNA crisi d'ordre purament econòmic obliga l'Editor i el Director a plegar.

Les revistes catalanes sempre s'han fet amb pèrdua quan s'han hagut de refiar tan sols dels ingressos de la subscripció.

En la revista AGRICULTURA I RAMADERIA el cas és encara més agreujat que en les publicacions d'altra índole. La nostra pagesia no és pas molt aficionada a la lectura. La culpa no és d'ella. La majoria dels nostres pagesos han viscut i viuen només la vida pràctica. No senten el gust de saber i d'aprendre a través del llibre o de la revista. No és d'ells la culpa. Han anat a l'escola fins a dotze o tretze anys i n'han sortit sabent només llegir i escriure i quatre comptes. Aquests nois, després, no han pas seguit cap altra classe d'instrucció i acaben per sentir una repugnància natural a tota mena de paper imprès.

Si Catalunya es governés ella mateixa això no fóra possible. Des del punt de vista de la instrucció els nois pagesos no romandrien abandonats. Unes escoles d'agricultura elemental, l'assistència a cursets i conferències despertaria en

ells l'afany de saber i una revista agrícola els devindria tan necessària que pocs serien els que no en fossin subscriptors.

Cal dir-ho clar. La revista AGRICULTURA I RAMADERIA podia continuar la seva vida gràcies al concurs dels anuncis. La crisi actual, tan generalitzada, ha retret l'anunciant. Aquesta retracció fa que els comptes no surtin. Per això l'Editor plega i el Director el segueix.

Abans de deixar la Revista jo voldria, com a Director, assenyalar els sacrificis que ha realitzat l'Editor, senyor Lòpez Llausàs, per tal de mantenir, tant com ha pogut, aquesta publicació. Sols el tremp que confereix el patriotisme podia suportar sacrificis per al manteniment d'una Revista que tractava de coses alienes a les afeccions de l'Editor.

En deixar nosaltres, Editor i Director, aquesta Revista, se'ns diu que algú la continuarà. Si continua li desitgem bona sort; si definitivament plega, en tindrem el sentiment, que en participà tot catalanista, de desaparèixer l'única revista agrícola publicada en català.

M. ROSSELL I VILAR

Estructuració de l'Economia Rural a Catalunya

Discurs a l'Acadèmia de Ciències i Arts, per M. Rossell i Vilar

L'adveniment de la República significa per a Catalunya la pròxima instauració d'un règim més o menys autonòmic.

Sigui la que sigui la intensitat autonòmica reconeguda a Catalunya, és evident que una de les funcions que li pertocaran de ple serà l'administració agropecuària, tant pel que afecta l'ensenyament com per l'organització burocràtica.

Sovint, una gran part de catalans, i no precisament els menys illustrats, en sentir parlar d'economia rural, escolten amb aquella displència que tradueix la ignorància o la indiferència, i paren, en canvi, l'atenció per tot quant es refereix al comerç, a la indústria o a les finances.

No és pas el nostre intent mostrar ací la importància que correspon a cada una de les branques de la riquesa nacional. Per a recalcar el paper que representa en l'Economia catalana tan sols la producció vegetal, anotarem que les darreres estadístiques oficials acusen que dita producció val 962 milions de pessetes, i aquesta mateixa producció és, per a tota Espanya, de 9.096 milions, o sigui, que el valor de la producció agrícola de Catalunya equival a la desena part de la producció total d'Espanya.

Si al valor de la producció agrícola s'afegeix el valor de la producció ramadera, que, segons els nostres càlculs, és, aproximadament, la mateixa que aquella, es tindrà que el valor total de la producció agropecuària catalana serà d'uns 2.000 milions de pessetes anuals, sense comptar els productes de la selvicultura.

Una riquesa tan considerable, si es vol conservar, i principalment si es desitja augmentar, com és l'aspiració unànime, caldrà que el Govern curi d'estructurar-la de la millor manera que sàpiga.

El progrés i la perfecció de la riquesa agropecuària sols es poden obtenir mitjançant la creació d'organismes adequats. El primer ha d'ésser el de l'ensenyament. L'altre organisme indispensable, el de la col·laboració tècnica amb els agricultors i ramaders.

L'ensenyança convenient fóra una ensenyança extensa i profunda, no sols pel que es refereix a la coneixença i a l'estudi de les matèries

del domini agropecuari, sinó també pels individus que l'han de rebre. El conjunt d'agricultors i ramaders han d'ésser instruïts, segons condició i possibilitat de cada un, de manera que tota la nostra pagesia, és a dir, des del manobre a l'intel·lectual, puguin rebre la totalitat d'aquesta ensenyança extensa i profunda.

L'ensenyança extensiva pot anar des de la senzilla conferència, i encara menys, el consell d'ordre pràctic, fins a l'Escola elemental. L'ensenyança intensiva començarà a les Escoles Superiors i continuarà a l'Institut d'investigacions.

Per observacions directes i repetides podem dir que als pagesos de totes classes, i fins i tot als analfabets, els agrada sentir dissertar sobre temes rurals, i que durant la conferència mantenen una atenció ben desperta. Les conferències haurien de sovintejar i donar-les obeint les indicacions dels interessats. En els pobles una mica importants, o en tots aquells on s'assegures l'assistència mínima de cinquanta alumnes, periòdicament es podrien fer cursets, compostos de vuit, deu o dotze lliçons. Conferències i cursets en els quals, a més d'anar acompanyats de projeccions, no haurien de mancar demostracions pràctiques.

Una altra forma d'instrucció que satisfaria a molts pares, és que llurs fills durant un any poguessin anar a una escola en qualitat d'interns i aprendre allí pràcticament coses de l'ofici de pagès, tant pel que afecta als conreus de llur comarca, com per les coses que es realitzen en comarques diferents de la pròpia.

Les *Escoles d'ofici* podrien ésser de gran profit. Actualment, el pagès no instruït tan sols sap el que és ús i costum de la comarca on viu. Qualsevol variació que hi hagi de la producció, que exigeixi una modificació tècnica, o bé que es tracti de substituir un conreu, trobarà en el pagès no instruït resistències poderoses a la innovació, i la seva activitat persistirà en la rutina, que és com dir que la producció general en romandrà perjudicada. Aquesta inferioritat desapareixerà si el pagès instruït en diverses produccions pot emprendre's l'explotació que sigui

més adient a les seves conveniències econòmiques.

En la masia la dona té un lloc ben remarcable. No sols cura dels afers pròpiament domèstics, sinó que, per regla general, l'aviram, els conills, la cria de porcs i les conserves vegetals i animals li pertanyen. La mestressa de la masia és, doncs, un element productor, molt considerable en determinades comarques, és a dir, en totes les comarques on l'estructura social agrícola recolza en la masia. Cal, doncs, no oblidar la instrucció femenina, i per tant, és convenient la fundació d'una *Escola de Mestresses*, a semblança de les escoles «menagères» de l'estranger. La durada del curs podria ésser d'un any.

A l'Escola d'Ofici i a l'Escola de Mestresses hauria de seguir, un grau més amunt, l'Escola elemental, productora del Pèrit o Tècnic. Dos anys d'estudis, de teoria i pràctica agropecuària foren suficients. Aquesta carrera fóra segurament l'obligada per l'hereu del petit propietari o gran masover, el pare del qual aspira que els seus fills tinguin una instrucció apropiada a les necessitats de l'explotació. Aquesta ensenyança ha d'ésser veritablement elemental i no un afegit de diverses assignatures, formar un tot orgànic senzill, però molt ben sabut.

Una de les característiques de la producció catalana és la de verdures i flors. El valor de la producció d'hortalisses és, segons la referida estadística, per a la província de Barcelona, de 69 milions de pessetes, i per a tot Catalunya de 122 milions. No s'ha pas fet una estadística del valor de la collita de flors, però la província de Barcelona produeix ella sola més flors, com asseguren els floricultors, que la resta de la Península.

Verdures i flors es troben en progressió creixent; hi ha cada dia major consum interior, i quant les hortalisses, l'exportació tendeix a un increment més gros. Una gran producció de verdures fa, com a la ribera del Segre, que es muntin fàbriques de conserves vegetals, i una abundant i regular producció de flors podria originar fàbriques de perfums, com a succeït a Provença. S'hauria de crear una Escola especial, que podria denominar-se *Escola d'Horticultura i Floricultura*.

Més amunt de l'ensenyança elemental i especial, cal que hi hagi l'ensenyament superior. Els estudis superiors han de diversificar-se des de bon principi. En la riquesa rústega hi ha dues branques primordials, la vegetal i l'animal. Tot el que pertanyi a la primera ha d'anar a l'Escola Superior d'Agricultura; la branca animal, a l'Escola Superior de Zootècnia. No obstant,

els estudis de l'Escola Superior d'Agricultura no exclouen del tot coneixements zootècnics, com en l'Escola Superior de Zootècnia: hi ha d'haver un mínim d'ensenyança agrícola. Una separació radical de coneixements agrícoles i pecuaris desdiria de la realitat, puix que en la majoria de les comarques catalanes l'explotació rural és mixta, per bé que amb predomini d'una o altra branca.

L'Escola Superior d'Agricultura seria, indubtablement, concursada per la majoria de fills de grans propietaris i per tots aquells que, amb patrimoni o sense, aspiressin al professorat i a la burocràcia.

L'Escola Superior de Zootècnia és possible que comptés amb un reduït nombre d'alumnes fills de propietaris, puix que la majoria del bestiar és propietat del masover o de l'arrendatari i no del propietari de la masia. En canvi, l'assistència a aquesta Escola romandria assegurada pel fet que s'hi donaria l'ensenyança veterinària, i a Catalunya passen de quatre-cents els veterinaris que exerceixen.

Si l'ensenyança acaba en les Escoles Superiors, la necessitat i la conveniència d'aprendre en molts titulars continuaria. No fóra prudent ni útil barrar el pas a la joventut estudiosa. Els que no es sentin sadollats pels coneixements rebuts en l'ensenyança superior, cal que trobin les portes obertes de bat a bat en un *Institut d'investigacions científiques*.

De l'Institut d'investigacions científiques han de sortir els futurs professors i els directors de càrrecs responsables. Un professor, evidentment, no ha pas d'ésser tan sols el transmissor de coneixements d'altri, sinó que ha de donar la interpretació personal de les matèries que ensenya i ha de disfrutar de l'autoritat que confereix l'haver contribuït a la ciència que es professa. Altre tant podríem dir dels directors de secció i càrrecs tècnics de responsabilitat.

L'estada dels assistents a l'Institut d'Investigacions científiques fóra de temps indeterminat. No hi hauria a l'Institut professors en funció docent, ni tampoc s'expedirien títols de cap mena. El crèdit científic no es certifica, s'imposa, i aquesta imposició és exclusivament personal.

Pel que s'acaba de relatar, es pot veure que l'ensenyança gradual és agropecuària i va des de la senzilla conferència als estudis superiors. L'ensenyança especial comprèn l'Escola d'Horticultura i Floricultura i l'Escola Superior de Zootècnia. Els conreus forçats ocupen actualment una extensió considerable i en fan l'activitat exclusiva de milers de persones. Horticultors i floricultors en

la pràctica constitueixen un món a part, i és natural que tinguin delimitades llurs ensenyances.

L'Escola Superior de Zootècnia no té graduació inferior. Les explotacions ramaderes no constitueixen, com l'horticultura, produccions exclusives, sinó que es troben intercalades en l'agricultura general. No cal, doncs, que s'implantin ensenyaments graduals i particulars. Però no es podia prescindir de l'ensenyament superior per la raó que el gran obstacle de les explotacions ramaderes el constitueix les malalties. La patologia animal és llarga i complexa, i no cap en els límits ordinaris d'una escola elemental. A més de l'Escola Superior de Zootècnia n'han de sortir els funcionaris del Servei d'Epizooties i els inspectors municipals de substàncies alimentícies, destinades a l'espècie humana. Amb tot això, el titular de l'Escola Superior de Zootècnia fóra incomplet. Li caldrà que al costat dels coneixements d'higiene i de patologia hi addicioni els de producció i explotació animal, de manera que en faci un tècnic del bestiar en tots els seus aspectes, capaç de dirigir una gran empresa ramadera, a més de les qüestions pertinents a la higiene, les malalties i les indústries animals.

Els titulars de l'Escola Superior de Zootècnia, no cal dir-ho, podran completar llur formació a l'Institut d'investigacions científiques, igual que els procedents de l'Escola Superior d'Agricultura.

Fins ara s'ha parlat de l'ensenyament en les escoles, és a dir, d'aquella ensenyança que cal que l'alumne hi vagi amb ganes d'estudiar. És convenient que ens ocupem, també, de l'ensenyança que ha d'anar a trobar l'alumne allí on sigui. Aquesta ensenyança pot prendre múltiples aspectes. Enumerem-ne alguns: conferència teòrica; conferència teòrico-pràctica; curset; assistència tècnica; petit internat i experiències en les granges comarcals.

No cal definir els primers dos aspectes. Quant al curset, ha de comprendre exclusivament les ensenyances d'aplicació als conreus de la localitat. Un curset ha d'ésser necessàriament teòric i pràctic, acomodant l'horari a les conveniències dels inscrits.

L'assistència tècnica és de caràcter marcadament pràctic i ha de consistir a dirigir una de les operacions de la producció com, per exemple, la vinificació, poda, fabricació de formatges, etc. La durada de l'assistència tècnica comprèn tot el temps necessari al començament, desenrotllament i acabament de l'operació o elaboració del producte.

El petit internat es podria realitzar en les granges comarcals i podria ésser de dues menes: Un internat per a nois de catorze anys, que podria celebrar-se en l'estació de menys feina de la comarca, en el qual es donés durant un mes o dos nocions teòriques agropecuàries. L'altra mena d'internat podria consistir en treballs d'ordre pràctic, precisament en la temporada d'activitat agrícola i la durada del qual podria ésser variable, segons el fi que hagués portat l'alumne a la granja.

Finalment, la granja hauria de realitzar treballs doblement experimentals. Les experiències que el Director d'aquest establiment cregués necessàries i les experiències que encarreguessin els pagesos.

La granja, doncs, fóra el centre comarcal on xics i grans tinguessin motius per a visitar-la i amb el temps esdevenir el guiatge pràctic de la pagesia.

La realitat ens ha dictat els graus i les maneres d'ensenyança; aquesta mateixa realitat ens mostra la línia divisòria entre ambdues menes d'ensenyances. L'ensenyament que en podríem dir supercomarcal o nacional pertany al Departament d'Ensenyança. L'ensenyament local o comarcal és propi dels Serveis Tècnics.

Si no es vol entrar en detalls, dono ja per esgotat el tema d'ensenyament. Caldrà, ara, que ens ocupem dels Serveis Tècnics.

Els Serveis Tècnics han d'ésser concebuts de manera que s'ajustin a les necessitats actuals. No uns Serveis que vagin amplexats a les exigències de la producció; no, tampoc, uns Serveis esquifits, que no puguin atendre la funció que se'ls encomana, i menys encara uns Serveis parcials, incomplets, que la realitat pràctica no trobés, en tots els aspectes, l'ajut convenient.

Els Serveis Tècnics es podrien dividir en qua-

URALITA

**LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO**

tre grans agrupaments que es podrien denominar Agricultura, Ramaderia, Boscos i Generals.

El primer agrupament o *Agricultura*, constaria de les següents Seccions :

a) Terra campa ; b) Prats naturals i artificials ; c) Vinya i vi ; d) Olivera i oli ; e) Arbres fruiters ; f) Horticultura i Floricultura ; g) Malalties de les plantes ; h) Mecànica ; i) Laboratori d'anàlisis químics ; j) Meteorologia.

Cada una d'aquestes Seccions tindria un Director amb personal tècnic suficient i especialitzat. En cada una de les Seccions hi caben ben bé un parell d'especialistes per l'amplitud de la matèria que comprèn.

Les Seccions haurien de funcionar d'una manera completament autònoma, sense que això signifiqués una independència absoluta.

En les granges comarcals, una Secció podria disposar d'una porció de la mateixa, la qual fóra dirigida per la Secció corresponent, i el Director de la Granja en tindria l'execució.

A manca d'una Granja comarcal, un camp experimental podria servir per a l'objecte que és perseguit.

Per a les finalitats de l'ensenyança els Directors de Secció podrien entendre's per a l'organització de cursets, com en tota altra cosa.

El personal d'una Secció hauria de resoldre les consultes, verbals o escrites, que fessin els pagesos : organitzar l'ensenyament ambulant, atendent les demandes, o bé, per iniciativa pròpia, de manera que s'impulsés la producció en el doble sentit de progrés i perfecció.

El segon agrupament, que comprèn la *Ramaderia*, podria estar format de les següents Seccions :

a) Cria i explotació d'animals ; b) Indústries de productes animals ; c) Malalties esporàdiques i parasitàries ; d) Epizooties ; e) Inspecció bromatològica.

Els *Boscos* o tercer agrupament, constarien de dues Seccions : a) Selvicultura ; b) Hidrologia.

El quart agrupament o *Serveis Generals*, estaria format per totes aquelles funcions comunes als agrupaments anteriors. Assenyalem :

a) Cadastre ; b) Estadística ; c) Crèdit ; d) Acció social ; e) Comerç ; f) Jurisprudència ; g) Assegurança ; h) Administració del patrimoni ; i) Servei de publicacions.

La distribució de serveis que s'acaba de fer pensem que abraça tota la realitat agropecuària-forestal del nostre país. Perquè tots aquests Serveis puguin ésser d'una gran eficàcia, cal que l'autonomia de cada Secció sigui positiva. Per això el Director d'una Secció no ha de rebre directives immediates, sinó que la seva actuació ha de des-

enrotllar-se segons l'orientació que marqui el Conseller d'Agricultura i mirant sempre els interessos que li són confiats. Entre el Conseller d'Agricultura i el Director d'una Secció no hi ha d'haver cap Director general. Un Director general o no és res o, pel contrari, imprimeix una marxa determinada a tots els Serveis. Cada un dels Serveis és un món a part d'un altre Servei, i, per consegüent, cal que tots i cada un dels Serveis es desenvolupin sense altra norma que la direcció del propi Director, altrament dit : establir de fet una competència entre els diversos Directors. Aquesta competència mostraria la veritable vàlua de cada un dels Directors. I per a tot això cal llibertat, i sols disfrutant de llibertat, el Conseller pot exigir responsabilitat.

Un nombre tan gran de Directors, que cada un d'ells hagués de despatxar amb el Conseller, significaria per a aquest una pèrdua de temps considerable. El mètode no fóra gens pràctic.

La cosa es simplifica si al davant de cada agrupament es posa un Inspector. Els Inspectors tindrien per missió observar i fiscalitzar les Seccions i informar-ne el Conseller d'Agricultura. Aquest, doncs, seria posat al corrent per mitjà dels Inspectors, els quals, repetim, no posseirien funcions directives envers les Seccions, però foren indubtablement els assessors del Conseller.

Pel que es refereix a l'ensenyament, es podria seguir un criteri anàleg. Cada escola tindria el seu Director i un Inspector d'ensenyança curaria de les funcions atorgades als altres Inspectors. En l'establiment, però, on no hi hauria d'haver Director fóra en l'Institut d'investigació científica, i en aquest Institut fóra precisament on l'Inspector tindria una tasca més dilatada.

Senyors : he arribat al final de la tasca que em proposava. Tenia la pretensió de fer una estructura i l'he realitzada, però aquesta no té altre valor que ésser feta per un entusiasta que no desconeix tota la importància de la modestia, dintre els límits de la qual hi posa aquest projecte.

En començar el discurs deia que la República significava el reconeixement d'un règim autòmic per a Catalunya. Aquesta és la confiança del poble català i dels seus governants.

Fa pocs dies que el Govern de la Generalitat publicava un Decret creant un Consell d'Agricultura, Ramaderia i Boscos. La tasca primordial d'aquest Consell — diu el Decret — és la d'estructurar la riquesa agropecuària-forestal. Els elements que componen el susdit Consell, entre els quals tinc l'honor de comptar-m'hi, ja han celebrat dues sessions. En l'estructuració que s'elabori, jo hi portaré les idees que informen el treball que heu tingut la benvolença d'escoltar.

La reforma agrària a Txecoslovàquia

Antecedents

SEGONS les estadístiques de l'antiga Austria, als països històrics de l'actual Txecoslovàquia (Moràvia, Silèsia i Bohèmia), 401 propietaris, que representaven a penes el 0'3 per 100 de la totalitat dels propietaris rurals, posseïen, en finques d'extensió superior a les mil hectàrees, un xic més de la tercera part de la superfície del país. A la regió oriental, limitant amb Rússia, la propietat de la terra era encara més concentrada.

En aquestes condicions, la situació de l'agricultura era difícil. En primer lloc, l'aprofitament del sòl era incomplet; només el 31'7 per cent dels latifundis era sotmès a cultiu intensiu, quan a les petites explotacions aquest cultiu arribava al 83 per 100.

En segon lloc, la misèria regnava a extenses regions i, en conseqüència, els conflictes socials i l'emigració prenen caràcters alarmants. De 1900 a 1913, sortiren de l'actual territori txecoslovac 769.124 persones, és a dir, anualment, més de la tercera part de l'acreciment anual de la població. Avui viuen a l'estranger, a Amèrica sobretot, més de dos milions de txecoslovacs, quantitat elevadíssima en proporció a la població del país, que assoleix solament 13'6 milions d'habitants.

El problema de la terra es plantejà amb caràcter d'extraordinària gravetat en acabar la guerra, simultàniament a la creació de l'Estat txecoslovac. Els legionaris txecoslovacs, que havien combatut en formacions voluntàries a gairebé tots els fronts, per la llibertat de llur pàtria, exigien, per raons d'ordre social i moral, la propietat de la terra. Els que procedien de Rússia, on havien assistit a l'expropiació del sòl i a la implantació del bolxevisme, eren els més exigents i els més decidits a la revolta. El país travessà moments de gran dificultat.

A començaments de 1919, empès pel partit socialista, que amenaçava amb la revolució, el Parlament hagué d'emprendre la reforma agrària, votant una sèrie de lleis que reglamentaven les expropiacions dels latifundis i llur repartiment.

Les lleis essencials relatives a la reforma són les següents: llei d'embargament de terres (16 d'abril 1919); llei creant l'Oficina central de la reforma agrària (11 juny 1919); llei de repartiment de terres (30 gener 1920) llei del crèdit (11 març 1920); llei d'indemnització (8 abril de 1920).

Bases per al repartiment de terres.

La llei de 16 d'abril de 1919 establí l'embargament previ de les terres susceptibles de parcel·lació. Totes les finques d'extensió superior a les 150 hectàrees de terreny totalment cultivable o a les 250 de terreny de qualsevol classe (terres de conreu, boscos, erms, etc.), quedaven automàticament embargades i a disposició de l'Estat als efectes de l'expropiació i consegüent parcel·lació. El propietari es convertia en usdefruitari de les terres embargades, sense facultat per a vendre-les, arrendar-les, hipotecar-les, etc., sense previ consentiment de l'Oficina central de la reforma agrària, la qual concedia autorització solament quan l'operació que el propietari es proposava de realitzar, no constituïa un entorpiment per a la futura parcel·lació.

L'embargament previ de les finques tingué més que res l'objecte de demostrar al país que el Parlament anava seriosament a efectuar la reforma agrària i prendre temps entretant per a continuar-ne l'estudi a fons. El problema de la parcel·lació requereix, en efecte, per la seva complexitat i per les seves conseqüències, un examen detingut; és temerari de voler resoldre en quatre dies una qüestió que presenta mil caïres diferents i la solució de la qual pot comprometre irremeiablement l'esdevenidor econòmic del país.

Segons la llei, el repartiment de les terres s'ha de fer tenint en compte les característiques de la regió en què es troba la finca. La parcel·lació no té, doncs, un caràcter uniforme a tot el país.

En general, es reparteix la perifèria de les grans propietats; el centre es reserva per al

propietari, el qual té dret a quedar-se amb una extensió fins de 150 hectàrees de terres conreables o de 250 (i en alguns casos de 500) de terres de totes classes. Els parcs, jardins, castells, edificis notables, són també reservats als propietaris. D'aquesta manera s'utilitzen racionalment les construccions rurals existents a les grans propietats que es parcel·len, i s'assegura la conservació de les edificacions d'interès històric o artístic.

Quan el propietari renuncia al dret de quedar-se amb la porció central, es constitueix al voltant dels edificis rurals una finca de 30 a 150 hectàrees d'extensió, segons les regions, que ha d'ésser necessàriament cedida als antics empleats directius, als arrendataris o a tècnics agrícoles, és a dir, a persones que per llur experiència o coneixements, tenen aptituds per a dirigir eficaçment una gran explotació agrícola.

La parcel·lació de la perifèria s'efectua entre diverses categories d'aspirants a la propietat: agricultors que posseeixen terra en quantitat insuficient per a les necessitats de llur família (el 45 per 100 dels propietaris rurals posseïen, abans de la reforma, solament l'1,3 per 100 de la superfície total del país), antics empleats de la finca parcel·lada i obrers rurals. Els legionaris tenen, en igualtat d'altres condicions, un dret preferent. L'extensió que els és cedida varia entre 6 i 15 hectàrees, segons les regions.

La terra rebuda no pot ésser venuda ni gravada sense prèvia autorització de l'Oficina de la reforma agrària; aquesta limitació dura sis anys per a les finques d'extensió fins a 5 hectàrees i dotze per a les de superfície major.

Els boscos són adquirits per l'Estat, pels municipis, pel districte o per la província.

A part de proporcionar terra als que no en tenien, la reforma s'ha realitzat procurant integrar les petites parcel·les no colindants pertanyents a un mateix propietari, afavorint a l'efecte les permutes necessàries. D'aquesta manera s'ha corregit la pulverització de la propie-

tat, que constituïa en algunes regions un greu inconvenient per al progrés de l'agricultura. Així mateix hom ha procurat poblar les comarques despoblades; la colonització interior s'ha efectuat a 148 municipis, dels quals 28 són de nova creació.

Com que la parcel·lació de les grans finques ha deixat sense treball un nombre considerable d'obers ocupats abans en elles, l'Estat ha procurat donar-los terra, i quan això no ha estat possible els ha donat treball o una indemnització o, als més vells, una pensió. Uns 67.000 obrers s'han trobat en aquestes condicions; el 22'7 per cent ha continuat ocupat a les finques expropiades; el 22'5 per cent ha rebut terra en propietat; el 46'6 per cent ha percebut una indemnització, i el 6'2 per cent una pensió. Els diners per aquestes atencions, que pugen a 253 milions de corones, han estat pagats pels nous propietaris de les finques parcel·lades, en forma d'impost especial.

Forçat pel partit socialista, el Parlament es veié obligat a donar terra a les cooperatives obreres adscrites al partit. Aquestes exploten 4.257 hectàrees. Al començament de la reforma en funcionaven 34; en l'actualitat en queden només 18, que viuen amb dificultat.

Com que la reforma no podia portar-se a cap simultàniament a tot el país, perquè cada finca a parcel·lar presentava problemes particulars que havien d'estudiar-se i resoldre's tenint presents les condicions locals, i com, d'altra part, no era possible de retardar la parcel·lació, car a certes regions el retard hauria portat l'aggravació dels conflictes socials, la reforma fou començada no amb l'expropiació i el repartiment, sinó amb la concessió forçosa en arrendament d'una part de les finques embargades, dividides en petites parcel·les.

D'aquesta manera en 1920-21 foren donades en arrendament 191.172 hectàrees a 265.182 famílies de petits agricultors o obrers. Gràcies a aquesta disposició i a la llei d'embargament, els

Producte Tònic Preventiu-Curatiu

de las vaques de llet, dels
porcs, aviram i conills

REGENERADOR DE LA SANG EN LES
CAVALLERIES, I BESTIAR RAQUÍTIC

Dipòsits a Barcelona: AN.^a VICENS FERRER - ESTABLIMENTS DALNAU OLIVERIS I AN.^a VIDAL RIBAS (Passeig Born)

Salmites

MARCA REGISTRADA

Fàbrica: Sant Pere, 33
BADALONA

Combat ràpidament la PESTE PORCINA

i les malures dels garrins, ve-
dells, xais, gallines i conills

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

agricultors adquiriren confiança en la realització de la reforma i permeteren que fos portada a cap lentament, assegurant així les probabilitats d'èxit.

Totes les operacions que comporta la reforma són realitzades per l'Oficina de la reforma agrària, organisme completament autònom i depenent directament del Consell de ministres. El president de l'Oficina és designat pel president de la República, a proposta del Consell de ministres, i té atribucions i facultats semblants a les d'un ministre. L'Oficina funciona sota el control d'una comissió de dotze diputats.

Indemnitzacions per l'expropiació

El partit socialista pretenia que l'expropiació fos feta sense indemnització de cap classe, però el Parlament aprovà en 8 d'abril de 1920 una llei fixant les normes per a l'adquisició de les finques embargades.

Segons aquesta llei, el preu d'expropiació és el que tenia la finca en els anys de 1913 a 1915.

S'estableixen a tal fi diverses categories de finques en base a les característiques del terreny i del cultiu; per a les terres de conreu aquests preus, per hectàrea, són de corones 3.900, 2.300, 2.000 i 1.400.

Un cop fixat, aquest preu base sofreix augmentos o reduccions. Així, segons la finca sigui o no ben cultivada, el preu inicial sofreix un acreixement o una disminució que pot arribar al 15 per cent. Altres augmentos han de pagar-se per les millors fetes després del primer d'agost de 1914, pels fruiters existents (de 8 a 25 corones per arbre) per les despeses fetes per la collita pendent, pels edificis, màquines, bestiar, etcètera, en el cas que el propietari renunciï al dret de reservar-se una part de la finca.

En fer el pagament, l'Oficina de la reforma agrària efectua també reduccions per diversos conceptes: ultra reduir el valor dels impostos endarrerits i de les hipoteques que graven la finca, del pagament de les quals es fa càrrec, efectua dues reduccions característiques: una proporcional a l'extensió del latifundi i una altra relacionada amb la data en què té lloc l'expropiació. Pel primer d'aquests conceptes, les finques d'extensió superior a les 1.100 hectàrees sofreixen una disminució del 0'1 per cent per cada 100 hectàrees de major superfície; així, una finca de 5.000 hectàrees sofreix en el seu valor inicial una reducció del 4 per cent. Pel segon concepte, el preu base s'ha de rebaixar en un 5 per cent per cada any transcorregut a partir de 1923, sense haver fet l'expropiació perquè

durant aquests anys el propietari ha pogut beneficiar-se de la finca. Les dues reduccions sumades no poden rebassar del 30 per cent del valor inicial de la finca.

La crítica principal que es fa a la reforma agrària txecoslovaca es fonamenta precisament en el preu excessivament baix fixat per a la indemnització de les expropiacions. En efecte, la llei ha donat a la corona txecoslovaca actual el mateix valor que a la corona austríaca de 1914-15, quan en realitat val solament la sisena part; això fa que el propietari rebi a penes la sisena part del valor efectiu de la finca.

La defensa o la justificació d'aquesta mesura tan radical pot trobar-se potser en el fet que la reforma era absolutament indispensable per a assegurar la vida del país i que l'Estat, per la seva recent constitució, després d'una guerra llarga i difícil, no disposava d'un pressupost suficient per ajudar els propietaris.

El convenciment que la reforma, a part de les seves deficiències, era indispensable, és tan general al país, que normalment les condicions de pagament, el preu d'expropiació, etc., es concerten amistosament entre el propietari i l'Oficina de la reforma agrària; tan sols en un 10 per cent de les expropiacions realitzades fins ara ha estat necessària la intervenció dels tribunals.

Convingut el preu definitiu d'expropiació, el propietari rep al comptat la meitat del valor de la finca; la resta s'inscriu en el «Llibre d'indemnitzacions» del Banc d'Indemnitzacions. Aquest abona per la quantitat no pagada el 4 per cent d'interès, i pel cap baix el 0'5 per cent en concepte d'amortització. El crèdit inscrit al Llibre d'indemnitzacions és negociable.

Preu de compra de les parcelles.

El valor de compra és sempre superior al valor d'indemnització. La situació econòmica de l'Estat no permetia que aquest destinés a la reforma les enormes quantitats que es necessitaven.

La seva aportació es reduí a un préstec de 150 milions de corones, que li són retornades per anualitats fins a l'extinció del deute en 1934.

L'agricultor paga per les parcelles que adquireix un sobrepreu fixe del 45 per cent, que es reparteix de la següent manera: 15 per cent d'impost, 15 per cent pel servei d'assegurances del personal dels antics latifundis que ha perdut la seva collocació a causa de la reforma, i 15 per cent pel sosteniment de l'Oficina de la reforma agrària el pressupost de la qual es nodreix exclusivament d'aquest ingrés. Els preus

de venda per les quatre categories de terres indicades més amunt, resulten així de 5.655, 3.335, 2.900 i 2.030 corones per hectàrea.

Com que els agricultors no tenen diners per al pagament de les parcelles que reben en propietat, la llei d'11 de març de 1922 faculta l'Oficina de la reforma agrària o els bancs amb la garantia de l'Oficina, per a la concessió de crèdits fins al 90 per cent del valor de la finca i fins al 60 per cent del valor dels immobles o de llur cost de construcció. Aquest préstec grava hipotecàriament damunt la finca.

Extensió de la reforma.

Les finques embargades pertanyien a 1.930 propietaris, que posseïen en conjunt 4.048.539 hectàrees. A aquesta quantitat s'han d'afegir 32.661 hectàrees de terra no embargada permutada amb terra embargada per a la integració de les petites parcelles. El total de la terra a disposició de l'Oficina per la reforma, puja, doncs, a 4.081.200 hectàrees; és a dir, el 29 per cent del territori de l'Estat.

D'aquesta superfície, 1.310.000 hectàrees eren terres de conreu (17'2 per cent de la superfície agrícola total) i la resta eren boscos, llacs, erms, etcètera (41'6 per cent de la superfície total no agrícola).

Malgrat que la superfície destinada a la reforma sigui tan gran, solament el 58 per cent dels aspirants a tenir terra en propietat han pogut aconseguir-la.

La superfície embargada ha estat repartida de la manera següent:

A nous propietaris	1.573.694 H. (39 %)
Retornada als antics propietaris	1.233.441 H. (30 %)
Embargada encara	1.270.000 H. (31 %)

A conseqüència de la reforma, unes 500.000 famílies han rebut 830.000 hectàrees de terra en forma de petites parcelles. De tota la terra agrícola expropiada, el 77 per cent ha estat ce-

dida a petits agricultors, i el 23 per cent ha servit per a la formació de finques de 30 a 150 hectàrees.

Resultats.

Els resultats obtinguts són admirables, i això es deu, a part de la influència innegable que ha tingut l'esperit de disciplina del poble txecoslovac, a la manera com s'ha fet la reforma, és a dir, a la intel·ligència que s'ha posat en el repartiment, a les garanties que hom ha pres perquè els nous propietaris poguessin explotar racionalment la terra, a la cura que el Govern ha tingut a resistir els corrents demagògics i al sacrifici que han fet els antics propietaris, resignant-se a desprendre's de les finques perdent una part de llur valor.

En resum, els resultats de la reforma agrària txecoslovaca són, segons els tècnics del país, els següents:

- 1) Desaparició del «minimifundi».
- 2) Desaparició del latifundi mal conreat, i augment considerable de la mitjana i petita propietat, cultivada intensivament, i per tant, augment de producció per unitat de superfície.
- 3) Disminució de l'emigració.
- 4) Disminució dels conflictes socials.
- 5) Fixació al camp d'un nombre considerable de famílies obreres, que sense la reforma haurien augmentat fatalment el proletariat ciutadà.
- 6) Millorament de la situació econòmica de les classes rurals i per consegüent augment de llur capacitat de consum de productes industrials. Indirectament la parcel·lació ha tingut una útil repercussió en el desenrotllament de les indústries del país.
- 7) Inversió en les indústries del país dels capitals que els grans propietaris rurals han obtingut de la venda de llurs finques.

AUGUST MATONS

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

Cinquanta, quaranta i deu

Es tan gran la conveniència de fixar la nostra atenció en el títol amb què encapçallem aquestes ratlles, que no dubtem gens ni mica a afirmar que, per a una immensa munió d'agricultors, aquests tres números constitueixen com una mena de mania, que molt sovint, els fa despendre mantes pessetes inútilment, i els priva al mateix temps d'aconseguir un resultat positiu que bé prou es mereixen, si tenim en compte les quantioses despeses que ultra la compra els ocasiona els treballs de conreu. Els que tenen tan aferrats en llur pensa aquests tres números, els aniria molt bé que cada vegada que diuen «cinquanta, quaranta i deu», diguessin també: «perquè nosaltres estem aferrats als nostres tretze». Si en les altres manifestacions de l'activitat humana és una llastimosa equivocació abandonar-se a la poca-solta d'un criteri tancat i absolut, molt més ho és en agricultura, la qual està sotmesa a una immensa varietat de factors que determinen l'èxit o el fracàs, segons els procediments que es segueixen.

Anem al gra. Per a tots aquells agricultors que tenen la mania de la qual parlem, cinquanta, quaranta i deu és una fórmula d'adobs que, invariablement, i podríem afegir que amb despotisme, apliquen a totes les varietats de vegetals i a tota mena de terres, sense voler reconèixer que cometen un error tan gros com el que cometria aquell sastre que prenent la «mida» a un sol individu pretengués vestir a tots els seus clients, i sense provar mai cap vestit a ningú.

Cinquanta quilos de superfosfat, quaranta de sulfat amònic i deu de clorur de potassa, constitueixen una composició o barreja de matèries que en molts casos produeix bons resultats en la fertilització de les terres destinades al conreu dels cereals. Però, malgrat aquest fet, els agricultors que verament tenim interès en la bona marxa dels nostres conreus, ¿hem d'estar conformes a emprar aquesta fórmula tots els anys i en tota mena de terres? De cap manera. Hem de tenir sempre ben present que les circumstàncies en agricultura varien amb remarcable freqüència; per tant, a nosaltres ens pertoca d'estudiar i experimentar allò que ens convé, i si bé ens hi fixem, ben poc ens costarà d'esbrinar

que tot i acceptant com a recomanable la fórmula a la qual ens referim, en el mateix conreu de cereals, se'ns presentaran molts casos en els quals caldrà modificar-la sensiblement, per tal d'aconseguir resultats positius en el complicat problema de la fertilització. Exemples: Quan ens trobem en el cas de dedicar al conreu de cereals una terra en la qual hi hagin vegetat recentment lleguminoses que s'hagin segat en verd per a aprofitar-les com a farratge, és convenient augmentar la proporció de clorur de potassa i superfosfat, perquè la terra està abundantament proveïda del nitrogen que les lleguminoses han absorbit de l'atmosfera mitjançant la realització del meravellós i per a molts de nosaltres inexplicable fenomen encomanat als nusos de llurs arrels. En aquest cas, la fórmula de cinquanta, quaranta i deu provocaria un excés de vegetació que es traduiria en un aplanament dels cereals molt abans d'haver granat. Per tant, en efectuar la sembra o abans, la proporció de la matèria fertilitzant nitrogenada haurà d'ésser ben reduïda, o no posar-n'hi gens. Val més pecar per defecte que per excés, en primer lloc, perquè a més de l'inconvenient que ja hem assenyalat, en prendre les plantes una exuberància d'extremada vegetació, ofereix camp fèrtil i adobat a les invasions d'algunes malalties que d'uns quants anys a aquesta part ens han ocasionat considerables pèrdues de gra i palla, i, per altra part, si a les acaballes de l'hivern es donés el cas poc freqüent que observéssim una verdor poc intensa en els sembrats que ens demostraria manca de nitrogen, encara podríem amb tota comoditat proporcionar-lo a la vegetació, sense haver perdut l'oportunitat, emprant el nitrat de sosa o el nitrat de calç, que són sals d'una immediata solubilització. També hem d'estalviar nitrogen en un camp del qual no hàgim tret una collita de lleguminoses en gra, però no hem de reduir tant la dosi com en el cas anterior.

Les invasions de rovell causen menys estralls en els camps que estan fertilitzats abundantament amb superfosfat i clorur de potassa. Podríem encara citar més exemples que farien allargar excessivament aquest treball.

Ara bé: si aquesta fórmula que massa sovint

es recomana per a la fertilització dels cereals, en freqüents casos s'ha de variar, àdhuc en els cereals mateixos segons les circumstàncies, ¿ens ha de costar gaire de reconèixer que indispensablement s'ha de variar radicalment en la fertilització de totes aquelles plantes les necessitats i exigències nutritives de les quals són totalment diferents? Per poc que reflexionem respecte de tal afer, ben poc ens costarà d'arribar a la conclusió que per a créixer i desenvolupar-se un raïm, per exemple, no necessita la mateixa proporció de matèries alimentoses que les que necessiten per a formar-se unes espigues de blat, ordi o civada. Per tant, cal donar a cada conreu les matèries fertilitzants en la proporció adequada a les necessitats de la planta. Sense fer cas d'aquesta veritat indiscutible que tots els agricultors hauríem de tenir sempre ben encastada en la memòria, massa sovint hem de veure com en la fertilització es cometen una colla de disbarats que porten com a deplorable conseqüència, quan no són pèrdues de consideració, una notable reducció en els guanys, malgrat haver emprat quantioses despeses de conreu i de fertilització, com ja hem dit més amunt.

Hi ha molts agricultors que quan es proposen adobar una vinya tot seguit els ve a la memòria els cinquanta, quaranta i deu, i amb aquesta fórmula tan impròpia, efectivament, fertilitzen o pretenen fertilitzar. ¿Què passa després? Que si es presenta un any de persistents humitats, les quals provoquen intenses invasions de mildiu, l'agricultor és impotent per a aturar-les, per insuperables que siguin els seus esforços. Si l'any va bé, naturalment, la collita és més abundosa, però així i tot, n'hi manca un bon tros per arribar a la importància de la collita que s'obté, tant en quantitat com en qualitat, aplicant una fórmula apropiada a les exigències nutritives del cep. En les comarques on empren aquesta fórmula tan a la «babalà», porta aparellada en els mateixos vinyaters la convicció que adobant la vinya amb «guano» (que vulgarment es diu) la collita és més abundosa, però el vi més flac.

En termes generals, pot recomanar-se per a

la fertilització de la vinya la fórmula següent: 500 quilos de superfosfat, 250 de sulfat de potassa i 250 de sulfat amònic. Fent-lo així podem estar segurs que a més d'augmentar la collita guanyarem molt també en sucre. Però, sempre hem de tenir present que no convé encasquetar-nos números i matèries perquè, si bé és veritat que aquesta fórmula, generalment produeix bons resultats, sincerament també hem de reconèixer que es presenten molts casos en què l'economia agrícola aconsella de modificar-la. Per exemple: convé disminuir la dosi d'adobs minerals nitrogenats quan disposem de fems en abundància i amb economia. En les terres verges i molt fèrtils on la vinya adquireix una exuberància de vegetació amb sarments o redoltes molt dobles i llargs, convé reforçar la dosi de potassa i àcid fòfòric, o del contrari ens exposem a la pèrdua de fruit per avortament de la flor. Si tenim cendres abundoses podem estalviar part dels adobs minerals potàssics.

Hi ha molts comerciants revenedors de primeres matèries per a adobs, que no venen sulfat de potassa, i per tant aconsellen a tothom que comprin clorur sense voler reconèixer que en infinitat de casos, per a la vinya, va més bé el sulfat que el clorur. Com que el clorur costa menys diners que el sulfat, és per a ells una comoditat que els facilita la realització d'un bon negoci, i de passada, si venen la barreja feta, tenen la desaprensió de manifestar que venen més barat que les associacions agrícoles, amb les quals descaradament pretenen competir.

Per a posar remei a aquestes irregularitats, els que no desconeixem aquest afer tenim l'obligació de divulgar-lo, i recordar sempre que per a obrar amb avantatge i economia en la fertilització, no podem prescindir de la guia d'un bon tractat d'adobs, i quan no es disposi d'aquest, acudir a les institucions de caràcter tècnic, que ens sabran aconsellar bé, així com també a les associacions agrícoles que d'uns quants anys a aquesta part han adquirit en la nostra terra una considerable puixança.

JOAN VALLÈS ESTRUCH

El problema de la carn

El proveïment de carn a Barcelona ha estat i serà sempre una delicada qüestió, en tant no s'estableixi un règim de matança lliure a l'escorxador de la ciutat.

Al primer cop d'ull, sembla talment impossible regularitzar el consum i la producció d'aquest producte. Per una part, el consumidor no pot adquirir bona carn, i no essent-ho ha de pagar-la com si ho fos; per altra, el productor, no obstant la bona qualitat del bestiar engreixat, s'ha de sotmetre a l'especulació del negociant, que s'enriqueix en un negoci fàcil.

Catalunya és essencialment ramadera, però l'existència dels intermediaris minva la producció d'una manera considerable, fins arribar a produir actualment solament un terç del que li permet la seva població ramadera. El consumidor té molta culpa d'això; hauria d'exigir la classificació i categorització de la carn, però una classificació ben portada. Ens trobem que produint els millors vedells, el públic barceloní admet com a classe primera la vedella d'Avila. El mateix podríem dir de la vedella gallega, ja que no reunint cap qualitat, és més apreciada a Barcelona que la vedella del Pallars, de la Vall d'Aran o bé de Cerdanya; i això és una equivocació. Segurament a Barcelona no s'han sacrificat vedelles d'aquestes comarques catalanes, que tinguin menys de sis mesos d'edat, i vedelles gallegues, que pesant només cinquanta

o seixanta quilos, tenen set, vuit o dotze mesos.

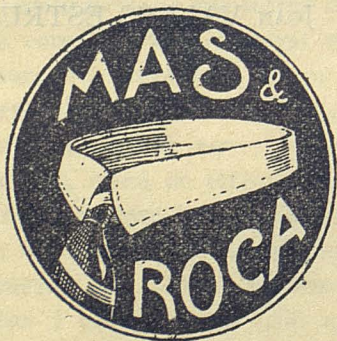
A França existeixen bons mercats per allò que ells en diuen «viande blanche», o carn de llet, on es paga el quilo d'aquesta carn fins a vint francs, quan la resta es paga a vuit o deu francs. El públic consumidor de Barcelona descobreix les excel·lències del bon «guormet», no en sap de menjar carn, és precis educar-lo en aquest sentit, i d'això haurien d'ocupar-se els carnisers, exigint als proveïdors aquesta classe de carn i divulgant-la al consumidor.

Un altre mitjà d'intensificació ramadera, s'obtindrà isolant l'intermediari fins a suprimir-lo, posant en contacte directe els centres de consum amb els productors; establint obligatòriament la venda del bestiar en pes viu, i més encara creant mercats freqüents a totes les comarques ramaderes de Catalunya. Actualment a les comarques pirinenques la manca de mercats està produint una crisi econòmica remarcable.

D'aquesta manera s'estimularà el ramader a produir bon bestiar i a bon preu, creant el benestar dintre la classe pageso-ramadera, la menys atesa i considerada de totes.

ANTONI MORELLÓ
Veterinari

Esterri d'Aneu, novembre de 1931.

**CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT**

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

X Congrés Internacional d'Oleïcultura

EL dia 8 de novembre va reunir-se a Avinyó el X Congrés Internacional d'Oleïcultura convocat per la Societat Nacional d'Oleïcultura de França i de l'Àfrica del Nord.

Aquesta reunió havia desvetllat un fort interès entre els olivicultors i els tècnics dels països mediterranis, preferentment.

L'anunci de temes tan importants a discutir com la constitució de la Federació Internacional de Societats Nacionals d'Oleïcultura, standardització i control dels olis filtrats, refinats i regenerats, organització col·lectiva de la propaganda a favor de l'oli d'oliva, etc., pel que fa a qüestions comercials, l'aprovació definitiva de les normes de classificació de varietats d'olivera, unificació de mètodes d'anàlisi i bases de control dels olis, pel que fa a les tècniques, justificaven sobradament aquell interès.

Prestigiosos tècnics han assistit a aquesta reunió. Valuoses adhesions l'han honorada.

Presideix la sessió inaugural Fèlix Chalamel, president de la Societat Nacional d'Oleïcultura de França i de l'Àfrica del Nord, el qual, després del discurs de protocol, proposa, per la presidència del Congrés, a M. Louis Dop, vicepresident de l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, i per secretari a M. H. Latière, secretari de la S. N. d'O. de F i de l'A. del N.

Acceptada per aclamació la proposta, i després del parlament de salutació del president elegit, es constitueix la mesa presidencial del Congrés, amb els delegats de les nacions representades: el comte Giuseppe Pavoncelli, per Itàlia; el comte J. de Penha Garcia, per Portugal; el cònsol de Suècia, per ídem; el professor Coupin, per Tunèsia; el professor Husson, per Algèria; Mr. Laprugne, pel Ministeri d'Agricultura de França; Andrés Fernández Cuervo, pel Ministeri d'Economia d'Espanya. El Govern provisional de la Generalitat de Catalunya era representat per Francesc X. Riera, del Departament de Tècnica i Pràctiques Agrícoles.

Els delegats saluden els congressistes en nom dels respectius països, i reten homenatge a Provença, la terra de Mistral i l'enamorada de Petrarca, evocadora de fets i remembrances pre-

tèrites, inspiradora del Cupo Santo de la Catalunya i els cants de Mireia, i dediquen un cant a l'oliverar, l'arbre de l'art i la poesia consagrat a Minerva, i símbol de pau de tots els pobles de la Mediterrània.

El president agraeix la cooperació promesa pels delegats i accepta l'oferiment del delegat portuguès perquè el pròxim Congrés es reunixi a Portugal.

Primera sessió.

El mateix diumenge dia 8, a la tarda, varen començar les deliberacions. El tema cabdal d'aquesta primera sessió fou l'aprovació dels estatuts de la Federació Internacional d'Associacions Nacionals d'Oleïcultors.

Intervenien en el debat Cànovas del Castillo, conseller delegat de l'Associació Nacional d'Oleïcultors d'Espanya; el comte de Penha Garcia, president de la Societat Nacional d'Oleïcultors de Portugal; Petry, de la Cooperativa oleícola «La Cravenco»; el professor Coupin, de l'Escola Colonial d'Agricultura a Tunis; el comte Giuseppe Pavoncelli, comissari de la Societat Nacional d'olivicultors italians; Pietro Salvo, president de la Federació Nacional del Comerç d'Imperi; Walter Bäuer, del consolat americà a Marsella.

Gairebé totes aquestes intervencions posen de manifest la lluita d'interessos entre olivicultors i comerciants a cada país, i les dificultats d'arribar a assegurar un esperit de conciliació internacional per a la formació d'un front únic dels productors d'oli d'oliva, enfront dels productors d'olis de llavors, el que és una de les finalitats primordials de la Federació.

Després d'una llarga discussió s'imposa el criteri de la presidència, favorable a una entesa internacional de cooperació i defensa mútues, i llevat de petites modificacions en l'articulat, s'aproven els estatuts presentats.

Un altre tema que havia despertat molt d'interès en aquesta sessió era l'organització nacional i internacional de l'oli d'oliva.

Presenten «rapports» a aquest tema: Fèlix Chalamel, de la «S. N. d'O. de F. i de l'A.

del N.»; J. Viola, comissari ministerial de la «F. N. F. del Comerç oleícola d'Itàlia»; Cànovas del Castillo, delegat de l'«A. N. d'O. d'Espanya», els quals, juntament als presentats per Mr. Bataille sobre organització elaiotècnica integral i de Mr. Chasin, tractant de l'apreciació comercial dels olis de Tunèsia i França, constitueixen la ponència dictaminadora de les normes a adoptar per la Federació en la qüestió de propaganda.

El president resumeix les conclusions dels comunicants, en el sentit de la conveniència de procedir a una classificació comercial dels olis d'oliva de cada país, creació d'un servei de publicitat col·lectiva a favor de l'oli d'oliva, i organització de la propaganda nacional i internacional a càrrec de les Associacions Nacionals i de la Federació Internacional, respectivament.

Segona sessió.

Es reuneix el dilluns, dia 9, sota la mateixa presidència i mesa presidencial de la reunió anterior. Aquesta sessió és dedicada preferentment als «rapports» tècnics.

Es posen a discussió, en primer terme, els que fan referència a apreciació dels olis filtrats, refinats i rectificats o regenerats.

Intervenien en la discussió d'aquest tema Mr. Bataille, del comerç oleícola de París; Bartalozzi, de Milà; Brouchet, de Tunèsia, i Pedro de Solís, de Sevilla, els quals defensen el punt de vista del comerç interior de cada país en relació a la seva situació en el mercat mundial d'olis, i coincideixen en la necessitat de crear uns tipus o «standard» o s'agrupin les diverses menes d'olis.

El president fa el resum de les discussions sobre aquest tema, i coincideix amb els comunicants en la necessitat que el pròxim Congrés s'ocupi d'aquesta qüestió, i ofereix, entre tant, la cooperació, a aquest fi, de l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, de comú acord amb les Societats Nacionals d'Oleïcultura.

L'altre tema que havia desvetllat un fort interès entre els tècnics olivícoles assistents al Congrés, era el referent a l'aprovació de les normes de classificació de l'olivera, proposades per la comissió internacional reunida a Roma pel novembre de 1927.

Intervenien: Giuseppe Frezzotti, director de l'Institut experimental d'olivicultura i elaiotècnica de Spoleto; J. Bilbo, delegat d'Espanya a l'I. I. d'A. de Roma; Mr. Coupin, de l'Escola Colonial d'Agricultura de Tunis; J. M. Priego Jaramillo, de l'A. d'I. A. d'Espanya, i Francesc X. Riera, del Departament de Tècnica i Pràctiques Agrícoles de la Generalitat de Catalunya, els quals, previs els aclariments a algunes conclusions, i després de prendre en consideració unes anotacions de Priego Jaramillo, s'adhereixen al projecte de normes de classificació proposades per Frezzotti a l'esmentada comissió internacional.

Finalment, són acceptades les dues comunicacions presentades pel Servei de Camps i Arbres Fruiters de la Generalitat de Catalunya: «Bases normatives adoptades pels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya i de la Generalitat de Catalunya» i «Denominació catalana d'algunes varietats d'olivera».

Sessió de clausura.

El mateix dia 9, a la tarda, tingué lloc la sessió de comiat. El president del Congrés remercia a la Municipalitat d'Avinyó la bona acollida atorgada als congressistes, i agraeix l'interès posat en la discussió dels temes, i l'esperit de conciliació manifestat en totes les deliberacions.

Els delegats remarquen la vàlua dels acords adoptats, i remercen al president l'esperit d'equanimitat i justícia que han informat totes les seves actuacions.

Excursions complementàries.

Els congressistes, després de les sessions plenàries inicials del Congrés, recorregueren tota la Baixa Provença i zona litoral de la Riviera, completant llurs tasques amb la visita a diversos molins d'oli, cooperatives oleícoles, perfumeries, fàbriques de conserves, etc., ultra demostracions pràctiques i conferències sobre degustació d'olis, educació del gust, propietats terapèutiques de l'oli d'oliva, etc.

Un banquet al Palau de la Mediterrània de Nîça, ofert per la Cambra de Comerç, va cloure el X Congrés Internacional d'Oleïcultura.

El blat blanc de Segarra

EN relació amb un petit treball aparegut en aquestes mateixes pàgines en agost darrer sobre el deficitari percentatge en gluten de les classes de blat del nostre país, van avui algunes dades relacionades ja concretament amb un dels blats que a Catalunya és sembrat en més quantitat i que constitueix la gairebé totalitat del blat que es sembla a la Segarra.

Per situar la importància que aquest blat té a Catalunya, faré notar com la Segarra amb els seus mercats de contractació de Cervera i Tàrraga constitueix una de les dues regions bladeres que a Catalunya tenen una exportació més grossa cap a suplir la manca d'aquest cereal en les comarques de producció deficitària de les províncies de Tarragona, Barcelona i Girona.

L'altra comarca o regió bladera que com la Segarra exporta també copiosament, és la que representa Lleida amb la seva regió fronterissa amb Aragó, i la part de les Garrigues que acudeixen al mercat de la capital.

El blat de Lleida és totalment distint del de Segarra. Mentre el de Lleida és una varietat del *Triticum durum*, més o menys degenerada segons la procedència sigui més o menys d'una terra de secà. El blat de Segarra degudament classificat, és una varietat (segons la classificació de H. de Vilmorin), del *Triticum vulgare*, conegut a Itàlia amb el nom de *Risciola de Bari*, i per Garola amb el de *Richelle blanche de Naples* (1).

És una varietat d'espiga llarga sense barbes, una mica estreta amb el gra blanc lleugerament allargat però ple. La palla és molt blanca.

Aquest blat està perfectament adaptat i fixat a la Segarra de tal manera, que sols que s'hagués tingut un poc de cura en la selecció de les llavors, i que els serveis agrònomicos haguessin establert un servei ben econòmic, per cert, conreuant per arrendament alguna extensió de terra apropiada i procedint a la selecció com la practiquen les institucions que en altres països hi ha, i que aquí ens han mancat, el blat blanc de Segarra seria un blat d'una productivitat òptima.

La Segarra constitueix una comarca indicadís-

sima per al conreu del blat i per conservar una llavor adequada sense degeneració.

Heuzé, millor que cap altre autor, sintetitza en poques paraules la qualitat òptima d'un terreny per blat: Deu ésser, diu: «permeable, profund, una mica argilós i d'una mitja fertilitat».

Un terreny semblant convé a totes les classes de blat en tots els climes.

La Segarra reuneix aquestes condicions, i un terreny de rec eventual, com el tenen algunes contrades del país, la Ribera de Ció, per exemple, seria un emplaçament com pocs a Catalunya es puguin trobar per un camp extensiu de millorament de llavors de blats tendres.

Aquest servei es troba tan a mancar, quan per experiència sabem els magnífics resultats obtinguts entrant nova llavor de «Richelle blanche» seleccionada que alguns han practicat per al seu propi compte.

El rec eventual que indico necessari per l'establiment d'un camp de selecció, és perquè, si algun defecte té aquest clima de Segarra, és el de no posseir una suficient seguretat en les darreres pluges. Al maig, que és quan pot mancar la suficient humitat, tots aquests recs eventuals solen tenir aigua.

Aquests serveis que no dubto que amb l'adveniment del nou règim de govern a Catalunya, no tardarem en veure establerts, han d'aportar a la nostra riquesa cerealícola un avantatge tan més decisiu, quan essent un dels aspectes més negligits fins ara aquí en els serveis agraris, els seus resultats serien immediats.

A més, una acció directiva de les institucions agràries cap a la coordinació de tots els interessos afectats, hauria d'enfocar decididament en el cas concret del blat blanc de Segarra les solucions cap a la millora en la riquesa proteica de les classes a sembrar o possiblement cap a la barreja de les llavors en la sembra.

El gluten del blat de Segarra és poc i a això hi contribueixen l'especial composició d'algunes de les seves terres un poc calcàries i també la manca gairebé absoluta de l'adob potàssic. A Segarra quasi no s'empra més que el superfosfat a la sembra amb l'amoníac, i per la primavera el nitrat. L'adob potàssic no s'empra; si les terres són una mica argiloses, com les de la Ribera de Ció, el gluten no hi és en tan baixa propor-

(1) El blat de Segarra blanc o *Richelle blanche* fou introduït del Migdia de França, on és molt sembrat, ara farà uns quaranta anys, i el primer poble on es sembrà sembla que fou Granyena.

ció, però de no ésser així són blats molt pobres en matèria nitrogenada.

Si en el blat d'una collita hi influeix la manca de potassa donant pobresa de gluten, és naturalíssim que la persistència de generació en generació en l'absència de potassa, arribi a fixar com a caràcter propi la pobresa proteica.

Suposant que la «Richelle blanche» seleccionada de cara a una major productivitat i riquesa glutínica no fos suficient a satisfer les necessitats de l'indústria, caldria segurament i com a primària solució intentar la sembra de varietats barrejades.

El blat blanc amb un blat dur, barrejats en parts iguals, produirà a la primera sembra una collita més abundant que la que podrien donar cadascuna de les dues varietats per si soles.

El blat dur a Segarra és sembrat poquíssim i sols per algun propietari que comptant amb molta terra, li facilita les tasques de la recolecció per venir uns deu o quinze dies més avançat.

El blat vermell sol és menys productiu que el blanc: barrejats ho són més.

Aquests blats així obtinguts, en el cas concret de Segarra, serien molt apreciats per la fabricació, i al benefici obtingut amb la major producció s'hi afegiria el major preu assolit en la venda.

Aquesta solució de barrejar llavors és sols un arranjamant matusser i de primera intenció: s'ha d'anar amb molt de compte a no sembrar la llavor obtinguda d'una sembra barrejada.

La veritable solució en el cas per cert agut d'aquest blat de Segarra, estarà en la recerca d'un híbrid en el que actuant de mare el blat

blanc intervingui un blat de major riquesa glutínica que elevi el percentatge del creuament.

La introducció de les varietats de gran rendiment d'Anglaterra cap a França en el segle passat, va exigir aquests creuaments, puix amb els forts rendiments amb què s'imposaven, comportaven una pobresa proteica del tot impossible.

Una varietat de qualitat com la Crépy, intervé en molts dels creuaments francesos amb mare anglesa productiva.

Un camp de selecció i d'estudi de llavors com cal, no tardaria a donar la varietat de llavor fixada i satisfent les exigències de la producció i del consum.

Aquestes exigències del consum provenen en bona part de l'hàbit, i la Segarra no pot exportar farines a comarques una mica exigents en farines riques.

Les farines de Lleida tenen el seu mercat a les comarques tarragonines habituades a farines d'elevat percentatge en gluten, i aquestes comarques trobarien detestable una farina de blat de Segarra sola.

La Segarra, en canvi, troba el seu mercat de consum a Barcelona, que en bona part admet un pa no molt ric en matèria nitrogenada.

Sigui com sigui, però aquests blats nostres pequen manifestament per defecte, i un 1 a un 1 i mig per 100 més de gluten els faria apreciabilíssims en els mercats a què habitualment van.

I aquest és justament el marge que podríem veure corregit amb els serveis agraris que preconitzem.

J. FERRAN I LAMIC

Desorientació fructícola

CADA any en arribar aquest temps de fer les plantades de fruiters, tenim nous detalls, i de primera mà, dels desencerts que es cometien amb aquesta dèria de plantar fruiters, que actualment és tan estesa per tot Catalunya.

I és sensible que es procedeixi amb aquest desconeixement del què caldria, perquè ultra el perjudici directe que en rebran els qui cometien els desencerts, hi ha el perjudici col·lectiu que el país en sentirà anys a venir, en trobar-se sens el rendiment que els esforços d'ara (si fossin ben orien-

tats) haurien de produir, i trobant-se, a més a més, amb una producció desplaçada, que serà només que un destorb i font de dificultats.

Hem vist i veiem aquests anys plantacions tan poc ben orientades com són aquestes que anotem per mostra. A Organyà hem vist una gran plantació d'ametllers; a Oliana se n'ha fet de grans amb albercoquers; hem vist intentar posar pruneres japoneses a dalt la Cerdanya; pereres en substitució de les vinyes del Penedès; a Alacant, gairebé al nivell del mar, hem vist també

iniciar plantacions de pereres. Són sens dubte coses poc ben orientades.

Tot i no considerar-ho tan desencertat, creiem no obstant que no va intervenir-hi un excessiu criteri analític a decidir les considerables plantades de presseguers que en vinyes i terres de vinya s'han fet, i es fan, per les comarques del Vallès i Penedès, i fins el Camp de Tarragona, en terres que són de secà.

En realitat pensem que l'única motivació que ha intervingut a decidir aquestes plantades són les notícies de les collites que s'obtenen al Pla del Llobregat. I sens més raonament s'han tirat a fer aquells arbres que allí més abunden, i que més ràpidament entren en producció, és a dir, els presseguers i les pruneres japoneses.

I en lloc d'això devien haver-se pres en consideració els conceptes d'adaptació al medi (clima, terra, humitat o rec) i possibilitats dels mercats en general. Diem en general perquè s'han de considerar tots els mercats, no pas els locals o regionals tan sols, ja que si hom pensa en aquests només, poques possibilitats per les plantades quedaran. Segurament de totes les espècies avui n'hi ha prou, i de sobres.

Considerant les possibilitats dels mercats, creiem que totes les fruites poden plantar-se. De totes entenem que avui dia hi ha una sobre demanda. Cal només produir-les que siguin de qualitat, i procurant fer-les a uns preus que puguin ésser de competència avui, i d'aquí a alguns anys si ve una major oferta que la ara existent.

Per això, que el que més cal considerar ara, és l'adaptació al medi, ja que una perfecta adaptació representa una major possibilitat de grans produccions ara i anys a venir, és dir, una producció a més bon preu.

En les comarques de rec, com és ara, l'Urgell, i riberes del Segre, el Pla del Llobregat, les riberes de l'Ebre, i altres petits indrets que reguen tenen una limitació menys, que és el disposar de l'aigua necessària, i poden arriscar-se a conreus, que és millor que considerant vedats llurs veïnes comarques de secà.

El Pla del Llobregat està plantat, i ja és més laboriós orientar una modificació.

L'Urgell, i mig Segre, és notablement apte per la perera, per la pomera, per la prunera (europea i japonesa), i en alguns indrets pel presseguer.

Les riberes de l'Ebre són molt més adaptades pels fruits primerencs, entre ells el cirerer, l'albercoquer, i les pruneres japoneses. Encara el presseguer hi ha d'anar molt bé.

El Vallès i el Penedès, poden fer el presseguer, i la prunera japonesa en secà, i ho demostren amb les plantades que ja n'hi ha. Però per aquells secans més adaptats hi tindrien l'albercoquer i el cirerer.

L'albercoquer, escassíssimament plantat a Catalunya (som tributaris del Llevant d'Espanya en aquesta fruita) té un notable consum aquí mateix, i molt considerable a l'estranger. Espanya n'exporta una gran quantitat, part d'ella en fruita fresca, destinada principalment a França i Anglaterra. L'altra part, que és la més important, va escampada per tot el nord d'Europa, principalment en forma de pulpa d'albercoc (és fruit madur, ben madur, mig partit, i tancat dins de pots de llauna de 5 o 10 quilos de cabuda, sense sucre, ni cap aditament, i ben esterilitzat a l'ebullició). Aquesta polpa és la base més usada per la elaboració de tota mena de pastes de fruita. Cap fruita reuneix tantes condicions.

És a dir, l'albercoc dóna lloc a una exportació en fresc, a una indústria de polpa per exportar, ambdues gens despreciables, i essent-ne Catalunya tributària per tots dos conceptes, ja que aquí no produïm pas a bastament, essent Mallorca, Alicante i Múrcia els principals productors.

El fruit de l'albercoc no es ven pas a grans preus, però com que produeix molt, passa amb ell una cosa semblant al cas de la prunera Falsa Clàudia, que tot i vendre's a mal preu, sol donar grans rendiments, per la seva gran productivitat.

Aquest fet del poc preu, sumat al de les fermentats incontrolades que li malmeten la collita, i potser encara a l'elecció de males varietats, és el que ha determinat que no es plantés més a Catalunya. I tot el migdia de Catalunya, Penedès, Camp de Tarragona, té magnífiques condicions per albercoquer. És un arbre notablement resistent a la secada, sempre més que el presseguer i que la prunera. I encara vol un clima calent, també molt més que aquests dos arbres, clima que cap altre indret de Catalunya pot donar-li com el migdia.

França amb millor orientació agrícola que nosaltres deu haver comprès les possibilitats de l'albercoquer al Rosselló (país de vinya, clima i terra semblants als del Penedès) si tenim en compte les consideracions plantades que aquests darrers anys hi ve fent.

L'albercoquer s'empelta sobre l'ametller, sobre el presseguer, sobre el mirabolán, i sobre el franc d'albercoquer. Creiem que aquests peus són aconsellables en el mateix ordre que són a-

notats; és a dir, el més aconsellable és l'albercoquer.

Les varietats més aconsellables creiem que són les originàries de la regió de Múrcia i veïnes. Nosaltres hem experimentat a Balaguer moltes dotzenes de varietats, locals, franceses, italianes, les millors de Califòrnia, i cap d'elles ha donat el resultat que les del sud d'Espanya. Potser a més d'aquestes caldria assajar les de la Tunísia, i de la Síria, que segons referències de tècnics en tenen de molt excel·lents. De moment les que aconsellàrem amb més confiança, són les Moniquí, Canino, Rosa, Perla, i potser la Búlida.

Com més al migdia i més secs són els hiverns, menys cal tenir en compte les malures criptogàmiques de l'albercoquer. Però a Catalunya, a tot arreu hem vist que feien mal aquestes criptògames que destrueixen les flors, i les brotades joves, delmunt notablement la collita. Sulfatades a l'hivern, i en anar a florir, són la mesura preventiva.

El cirerer és un altra espècie adaptada bé a les terres de vinya del migdia de Catalunya, i que tampoc és plantada amb importància.

D'aquesta fruita no som notablement tributaris a fora, però tampoc n'exportem en cap quantitat que pugui notar-se. És a dir, més o menys bé, assortim el nostre mercat local.

Les varietats actualment objecte de conreu són resultat de creuaments des de temps immemorials entre dues diferents espècies, la *C. Padus* i la *C. Avium*, i encara possiblement hi hagin intervingut d'altres espècies. Aquestes diferents races de cirerers fa que aquest tingui una gran diversitat de climes aptes per a desenrotllar-s'hi. Així, mentre que podem dir que el cirerer es dóna esplèndidament aquí Catalunya, al sud, a les boques de l'Ebre, el trobem també ufanós a les altes valls del Pirineu, com és ara a la vall de Bohi. I no és això sols, sinó que es troba més abundant que aquí Catalunya, i molt ufanós, en les terres fredes del nord d'Europa, a l'Anglaterra, a Alemanya, Polònia, Rússia.

Semblaria que donada aquesta gran producció de cirera al nord d'Europa no queden gaires possibilitats per a produir-ne nosaltres, pensant amb l'exportació. No és ben bé així, però.

Les varietats que més bé prosperen en els climes freds són netament del tipus agres (guindes), o si no, amb tendència cap a aquest tipus. En canvi en el nostre país calent, el tipus que millor hi prospera és el tipus garrafal dolç, o amb tendències a aquest tipus. I encara pot dir-se que aquest tipus garrafal no se'ls fa de cap manera al nord, i climes freds. I aquests ti-

pus garrafals, donen varietats de maduració més primerenca i varietat de carn més consistent que les del grup o tipus dels agres o guindes. És a dir, que al nord, malgrat agradar-los molt la cirera, i tenir-ne gran producció no poden tenir fruita aviat, ni tenir cirera consistent, degut als tipus agres, que el clima els imposa. La cirera forta i consistent la prefereixen — va més bé — per fer les cireres cànides, usades per complement i adorn de pastes i confitures de rebosteria.

És a dir, el nostre país podria fer aquesta fruita, trobant facilitats per exportar-la. També al migdia de França, Rosselló, se'n fan bones plantades aquests darrers anys. França exporta bona quantitat de cirera a Anglaterra. Aquesta, els darrers anys ha posat un ban prohibitiu a l'entrada de cirera des del 15 de juny en amunt, amb mires a evitar l'entrada de cirera cucada. Nosaltres al 15 de juny hauríem de tenir fora ja, tota la cirera que féssim. A Balaguer en collim al 15 de maig, i segurament en alguns indrets del migdia de Catalunya, podrien collir-se als darrers d'abril. Estaríem a temps d'ésser apreciada la nostra producció.

Itàlia exporta també grans quantitats de cirera. No l'envia fresca. L'envia en barrils amb aigua salmorrada, o bé amb aigua bisulfitada. Aquesta cirera, conservada així, va als rebosters del nord i de Nordamèrica, els quals la renten, i quan ha perdut la salabor, o el sofre, l'ensucren, coloren i aromatitzen, i l'usen per les seves elaboracions, amb preferència a la del seu propi país, perquè essent més petita i més tova, no dóna un tan bonic producte. No cal dir que les nostres excel·lents garrafals tardanes autòctones servirien meravellosament bé per aquesta finalitat.

Tot Catalunya té aptituds per aquesta producció. D'antic és famosa la cirera calderina (de Caldes) volent dir que el Vallès fins en els secans la faria bé. També modernament Sant Climent és una altra demostració de possibilitats, per la comarca veïna del Penedès.

El peu que s'hauria d'usar és el *C. Mahaleb*, dit Santa Llúcia, i potser en terres molt de rec i fresques, caldria exclusivament el cirerer padús.

Les varietats que creiem més interessants, són les desenrotllades al sud de França, en quan es vulguin fer fruits per exportar en fresc. Les *G. Jaboulay*, *G. Moreau*, *G. Reverchon*, *P. des Halles*, són varietats més interessants que les nostres. Quan es tracti de varietats tardanes per a vendre conservades, són molt excel·lents les nos-

tres tardanes. La G. Lleyda, la Mas de Clavé, la G. Monçó, la Calderina.

El cirerer és extraordinàriament exigent en polinització creuada, i cal tenir-ho en compte en les plantades grans.

El cuc de la cirera, diferent del dels préssecs i específic d'aquella fruita, encara que és amoi-nós, és relativament fàcil de combatre amb pulveritzacions arsenicals. També algunes varietats

de cireres necessiten pulveritzacions de sulfat, per tal d'evitar la podridura de la fruita.

Creiem que falta una mica de gènit, i d'iniciativa en aquest intens període de plantació que passa la nostra terra. En un altre article parlarem d'altres iniciatives que entenem que convindria que s'estudiessin i es perseguissin.

RAMON SALA

Innocències perilloses i imprudències temeràries

Lema: Déu nos en guard.

Sí, Déu nos en guard de dir-nos un nom com Joan, Pere, Jaume i tots els que s'escauen en l'època de l'estiatge, perquè ja se sap, a mica que s'escaiguin en dissabte bord o que d'una manera o altra s'hi pugui encabir una festa familiar, ja és segur que un dels números de la festa ha d'ésser l'aixecament de bombes de paper. Ves qui ho diria, que una festa celebrada al carrer de la Barra de Ferro, en un terrat del carrer dels Gegants o dels volts de la Plaça Nova, consistint a aixecar bombes de paper, pugui portar un desori quinze o vint quilòmetres amunt.

Això anava a succeir a casa aquest estiu amb una hisenda de cinc-centes mojudes de bosc. Sort que a casa no ens descuidem el pare-nostre a Sant Pancràs, que el pobrissó, com que no té gaires parroquians que li demanin salut i feina del seu braç i ganes de fer-la, cada dia ens en arria un cove pallisser dalt a baix del cel que sembla la pluja del mannà.

Era al caient de la tarda a l'hora de plegar del treball els paletes que ja acabaven la temporada que els deixem fer potineries i en ocasió que un mosso escombrava l'era de davant de casa.

De sobte, com una aparició celestial, es vegé voleiar un escolanet de la Mercè amb el seu hàbit roig que s'anava engronxant a compàs del ventjol de llevant que ens el portava cap a casa.

Aterrava. El mosso va pensar que aquell ninot podia fer la felicitat de les seves mainades. Un tip de córrer i va arribar just a poder-lo apagar, que ja s'havia encès en desmaiar-se mig desinflat damunt la brossa terrala per al que, el bon home, després de salvar el ninot va tenir

després d'un quart de feina de batre's amb l'incendi que prop de la riera aquell aterratge havia començat.

Quan va venir carregat amb el seu trofeu i regalimant de suor, em vaig escriuir tot pensant el que podia succeir si aquell home no s'arriba a recordar que tenia fillets i cansat d'un dia de treball no li hagués quedat vapor sobrer del que Sant Pancràs li dóna amb mesura pròdiga.

L'endemà al matí, en venir els paletes, tots cofois em van explicar que, en plegar, riera avall prop de Can Planas, havien tingut l'encert de caçar al vol i apagar-li l'esponja a un altre ninot que, com aquell, anava a l'atzar a fer mal.

Aquesta llei de diversions que fetes en el ronyó de la ciutat hom no pensa els mals que en poden esdevenir, valdria la pena que els interessats de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, especialment la secció de selvicultura, s'adrecessin amb prou constància a les persones que els càrrecs públics els permeten legislar, fins a obtenir que aquesta mena de bombes no poguessin passar de l'aparador, puix ultra les malvolences, les imprudències dels propis boscaters i les moltes dels ciutadans que surten a fer una costellada on pitjor poden instal·lar-se, hi ha les mil figures fantàstiques de paper que després d'haver fet riure cinc minuts els nens d'un veïnat poden provocar, i ho fan sens dubte, un riu de llàgrimes i la misèria de centes persones víctimes d'aquelles imprudències temeràries.

Jo ja he complert el meu deure assenyalant l'enemic; qui ocupi graons més enlaire que compleixi el seu si la consciència li basta.

SALVADOR SALAT I FERRANDO

La Rierada, 21-11-31.

Anomalies tabaqueres

Passen coses en agricultura que verament fan riure per ridícles; hom no és amo del que cultiva, i si no, veiam:

Els enemics de les plantes conreades són de dia en dia més nombrosos; els tècnics aconsellen combatre-les—quan es tracta d'insectes—mitjançant un preparat arsenical o nicotinat, i com sigui que les despeses comencen a ésser nombroses, l'home del camp mira d'aprofitar tot el que pot, sortint-li a voltes els comptes al revés.

Un propietari conrea tabac amb avinença de l'Estat; segons l'article 26 del Reglament, els residus no els pot aprofitar, és a dir, les fulles malmeses, com els tronxos, sols poden servir com adob o cremats; en canvi es podria obtenir un líquid més o menys concentrat nicotinat per combatre per aspersions els pugons i altres insectes, o per fumigació certs paràsits de plantes d'invernacle. No és això una malifeta?

Els tronxos de tabaquera tenen una riquesa mitja en nicotina del 1 per 100; un tronxo assecat sols pesa uns 100 grams; en una hectària de terreny hi entren 8.000 plantes, doncs el màxim de nicotina que podrem obtenir serà de 8 quilos; però com sigui que el cultivador per no tenir els aparells corresponents no extreurà la nicotina en el seu grau de puresa, i s'accontentarà d'elaborar un líquid nicotinat per maceració.

Ara bé; si els viticultors aprofiten les brises, els olivicultors les remoltes, els pomicultors de cidra les bagasses, com els cultivadors de remolatxa o de cacauets els turtós, ¿per què els con-

readors de tabac han d'ésser diferents? Anomalies.

Diu el reglament que els residus sols poden ésser cremats o aprofitats com adob; en aquest últim cas cal manipular-los amb aigua i calç viva per després de fermentats obtenir un adob d'una riquesa d'un 2 per 100 de nitrogen i un 4 per 100 de potassa; adob incomplet puix que sols porta traces d'àcid fosfòric. Total que la manipulació costa més que el seu valor real en matèries fertilitzadores.

¿Veritat que els perjudicis que percebrà la Companyia Arrendatària seran ben greus? Pobreta!

Suposant que els 8.500 cultivadors de tabac que el prop vinent any reunint les 7.000 hectàries sollicitades procedissin tots (cosa inverosímil) a obtenir la nicotina dels rebuigs, s'elaborarien 5.600 quilos d'un líquid d'un valor comercial ben migrat, ja que la seva gradació no arribaria al $\frac{1}{2}$ per 100, però en canvi, com a preparació casolana, és innegable seria profitosa, podent el pagès combatre una pluralitat de malalties, principalment de plantes hortícoles.

És, he dit, una anomalia, puix els tècnics recomanen aprofitar les puntes dels cigars més que res dels «caliquenyos», i per maceració obtenir un líquid insecticida no despreciable en molts casos.

Verament són anomalies que fan riure, d'una pobresa ridícula.

JOSEP VIA

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBES	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus... ..	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	12'65	Id. Caramelina... ..	»	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	11'65	Fosfat amònic blanc de neu, en pols. ...	»	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	10'86	Gelatina Flandes extra... ..	»	4'25
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	»	45'—	Id. or, plata, bronze... ..	»	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	»	49'—	Glicerina, pura bidestillada, 30° Enol ...	»	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura.	»	36'25	Metabisulfit de potassa cristal·litzat ...	»	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 49'50 per 100 de potassa pura ...	»	29'50	Negre animal ...	»	1'15 a 1'45
Matèria orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	»	40'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure)... ..	»	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	23'—	Osteocila Coignet... ..	»	4'35
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'50	Sang cristal·litzada Enol ...	»	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	»	30'50	Taní al alcohol, pur... ..	»	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	»	38'—	Id. al éter, pur ...	»	10'75 a 16
			Brou Bordelés Schloesing... ..	»	1'75
SOFRES			BOTAM		
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	18'—	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Id. id., 98-100 id., extra fi ...	»	20'—	» 28 a 32 »	»	13'—
Sofre gris o precipitat ...	»	10'—	» 100 litres... ..	»	28'—
Flor de sofre o sofre sublimat ...	»	26'—	Pipes de 240 ...	»	48'—
Sofre de terròs ...	50 quilos	40'00	Bordaleses ...	»	50'—
Sofre en pans, refinat ...		46'50	Bocois 600 ...	»	210'—
Sofre de canó ...		52'—			
PRODUCTES ENOLÒGICS			CEREALS		
Acid cítric cristal·litzat, pur estranger 99°... ..	1 kilo o litre	8'25	Blat		
Acid tartàric id. id. id.	»	4'50	Froment de Castella ...	100 quilos	46'50 a 47'25
Id. id. id. id. id.	»	4'25	Xeixa de la Manxa ...	»	46'—
Anhidrid sulfurós, pur francès	»	1'25	Froment de la Manxa ...	»	46'—
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs. ...	»	1'50	Aragó ...	»	46'50 a 47'—
Lluquets classe extra sense degotalls... ..	»	1'50	Navarra ...	»	47'50
Id. id. corrent... ..	»	0'85	Urgell i Vallès ...	»	47'— a 48'50
Carmel especial de sucre, classe extra... ..	»	3'75	Comarca ...	»	41'—
Carbó vegetal en pols fina ...	»	2'15	Extremadura, blanquet ...	»	46'50
Cel·lulosa Enol... ..	»	5'—	Cruxer ...	»	00'— a 00'—
Cola Vila... ..	»	2'75	Lleida ...	»	49'—
Id. Coignet, en plaques... ..	»	3'—			
Id. xina en fideus ...	»	35'—	Civada		
Carolussa Saliausky ...	»	45'—	Extremadura ...	»	34'—
			Manxa ...	»	34'— a 35'—
			Aragó ...	»	32'50 a 35'—
			Ordi		
			Extremadura ...	»	37'50 a 38'—
			Manxa ...	»	00'00 a 00'—
			Urgell ...	»	36'— a 37'—
			Sagarrà ...	»	38'— a 38'50
			Aragó ...	»	39'— a 39'50
			Castella ...	»	37'— a 38'—
			Comarca ...	»	
			Moresc		
			Plata, ...	»	43'— a 44'50
			Danubi ...	»	00'— a 00'—
			Mill		
			Estranger ...	»	39'— a 39'50
			Comarca ...	»	00'— a 00'—
			Arròs		
			Benlloc, zero ...	»	56'— a 57'—
			Idem, mitjà ...	»	56'— a 58'—
			Idem, selecte ...	»	59'— a 61'—
			Matisat, ordinari ...	»	57'50 a 59'50

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	59'60	Farina de peix	100 quilos	90'— a 110'—
Bomba, ordinari	»	60'— a 62'—	Farina d'ossos	»	35'— a 40'—
Idem, superior	»	105'— a 112'—			
Idem, extra	»	113'— a 119'—			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	57'—	Mallorca	»	425'—
Itàlia	»	55'— a 55'50	Esperança, primera	»	465'—
Mallorca	»	56'— a 56'50	Tarragona	»	440'—
Oran,	»	55'— a 56'50	Mollar amb closca	»	215'—
Valencianes,	»	00'—			
Prat	»	00'—	<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	000'—
Sevilla	»	52'50 a 54'50	Negreta	»	225'—
Xereç	»	54'— a 55'—	Sense clofolla, primera	»	195'—
Marroc	»	50'— a 51'—	» segona	»	175'—
Italians	»	53'— a 53'50			
Anglesos	»	51'—	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	8'—
Vinaroç	100 quilos	20'32	Idem extra	»	9'—
Roges	»	28'57	Mallorca	»	6'—
Mallorca	»	24'65	Idem negres		
Eivissa	»	25'—	Burriana		
Matafera	»	00'—	Albunol		
València	»	29'76			
Xipre	»	29'50	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	420'—
Navarra	»	33'— a 43'—			
Romania	»	00'—	VINS		
Calaf	»	44'—	Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'30
<i>Mongetes</i>			Camp de Tarragona, blanc	»	2'40
València Pinet	»	92'— a 95'—	Priorat, negre	»	2'80
Monquillines	»	90'— a 92'—	Martorell, blanc	»	2'40
Trinquillon	»	90'— a 92'—	Manxa, blanc	»	2'50
Mallorca	»	70'— a 75'—	Mistela blanca	»	3'—
Itàlia	»	65'—	Idem negra	»	3'20
Hongria	»	00'—	Moscatei	»	3'50
Romania	»	00'—			
País	»	90'— a 95'—	ALCOHOLS		
<i>Altres llegums</i>			Industrials 96 per 100	100 litres	285'— a 300'—
Ers	»	39'50 a 41'—	Residus vínics 96	»	242'— a 245'—
Titus	»	41'50 a 42'—	Neutres de vi	»	228'— a 230'—
Guixes	»	42'— a 44'—			
Llenties	»	110'— a 125'—	Desnaturalitzat	»	150'—
Cigrans pelons	»	77'— a 83'—	Aiguardent de canya, 74 a 75 graus	»	205'—
Idem blancs	»	80'— a 185'—			
FARINES I DESPULLES			OLIS		
Extra blanca superior	»	68'— a 70'—	<i>Oliva</i>		
Idem ordinària	»	62'— a 64'—	Ordinari	100 quilos	221'75
Intervinguda	»	»	Superior	»	244'80
Número 3	60 quilos	26'— a 27'—	Fi	»	247'85
Número 4	»	23'— a 24'—	Extra	»	256'55
Segones	»	20'— a 22'—			
Terceres	»	18'— a 19'—	<i>De pinyola</i>		
Quartes	»	17'— a 18'—	Verd, primera	»	108'70 a 113'10
Segó	100 litres	5'—	Idem, segona	»	000'00 a 000'00
Segonet	»	5'—	Groc, primera	»	126'10 a 130'45
Farinassa d'arrós	70 quilos	20'—	Idem, segona	»	108'70 a 113'10
Morret	»	40'—			
Farina de manioc	100 »	35'—	<i>Exòtics</i>		
FARRATGES I PINSOS			Cacauet	100 litres	000'—
Alfals	40 quilos	6'50 a 7'—	Coco, blanc	»	153'—
Palla llargueta	»	3'— a 3'50	Idem, Cochin	»	170'—
Polpa de remolatxa, estran- gera	100 quilos	44'— a 45'—	Idem, Palma	»	201'—
Idem, país	»	28'— a 29'50	Llinosa, cuit	»	175'—
Turtó de coco	»	34'— a 36'—	Idem, incolor	»	205'—
Idem de cacauet	»	»			
Farina de turtó de llinosa	»	38'— a 39'—	ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
Farina de carn	»	45'— a 60'—	<i>Animals</i>		
			Bous del país	1 quilo	2'50
			Vaques ídem	»	2'50
			Vedelles ídem	»	3'20
			Ovelles ídem	»	3'50
			Xais ídem amb llana	»	4'50
			Moltó	»	3'60
			Cabres ídem	»	2'50
			Cabrils ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de 110 quilos net	»	3'30
			Idem, molt grassos	»	2'80
			Idem íd. valencians, íd.	»	3'30
			Idem mallorquins	»	0'00

ÍNDIX PER MATÈRIES

TERRA CAMPA

- La selecció del blat, per *Mme. Philippe de Valmorin*, núm. 1.
- La llaurada, núm. 2.
- Conreu de les patates, per *Joan Vallès Esteva*, núm. 3.
- Les rotacions, per *A. Colomer*, núm. 5.
- El cànem, per *P. Laville*.
- El blat blanc de la Segarra, per *J. Farran i Lamic*, número 12.

FEMS I ADOBS QUÍMICS

- Per a conservar els sacs d'adobs en bon estat, núm. 1.
- Guix cru i guix cuit, per *Joan Montfort*, núm. 4.
- La magnèsia, per *Eudalt Freixes i Armentera*, núm. 4.
- Les sals azotades en el conreu de la vinya, núm. 5.
- Un assaig infructuós, per *J. Viladot-Puig*, núm. 10.
- La segada i els adobs, per *Joan Montfort*, núm. 10.

POLÍTICA

- La República, núm. 5.
- L'organització agrària, per *R. Sala*, núm. 6.
- Críticant unes declaracions, núm. 8.
- Els miracles d'en Macià, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 10.
- L'exemple d'Europa, per *A. Perucho*, núm. 10.
- El partit agrari de Catalunya, núm. 10.
- Decret del Govern de la Generalitat de Catalunya, número 11.

HERÈNCIA I REPRODUCCIÓ

- La genètica aplicada a la producció d'animals, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 2.
- La genètica en la millora del bestiar, núm. 10.
- Conveniència de la selecció, per *L. Gallinat*, núm. 10.

MALALTIES DELS ANIMALS

- Servei d'Epizootics, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 2.
- El cop de sang del braguer, núm. 2.
- El virus de la glossopeda, núm. 2.

- El mal de ventre en el bestiar de peu rodó, per *R. Malés*, núm. 4.
- Les infeccions del melic, per *Feliu Vilella*, núm. 4.
- L'avortament, per *Enric Picaonde*, núm. 5.
- Malalties del bestiar llaner, per *R. Malés*, núm. 8.
- La piroplasmosi en els bòvids, èquids i ovins, per *R. Malés*, núm. 9.
- Els animals que es llepen i mengen coses estranyes, núm. 11.

MALALTIES DE LES GRANES, PLANTES I ARBRES

- Una malaltia de la figuera, per *C. Colomer*, núm. 1.
- La mosca dels clavells, núm. 2.
- La brotada d'hivern, malaltia de les pruneres japoneses, per *R. Sala*, núm. 2.
- La mosca de la fruita, per *R. Sala*, núm. 4.
- La destrucció de cadells i tota mena de larves, per *Joan Montfort*, núm. 4.
- La podridura dels presseguers, núm. 5.
- La destrucció dels insectes pels raigs ultravioleta, número 5.
- La destrucció de la cuscuta, núm. 5.
- El sulfatatge contra les malalties de les patates, núm. 6.
- La malaltia del cirerer, per *H. Fals i Stachlin*, núm. 6.
- El talp, núm. 7.
- L'asseccament dels branquillons del presseguer, per *C. Colomer*, núm. 9.
- La cuca o corc dels llegums secs, per *M. Codina*, número 10.
- La cuca de la col, núm. 11.
- Un substitut de la nicotina.

VINYA I VI

- El vi en temps dels egipcis, núm. 1.
- La conservació dels vins a l'estiu, per *J. Atigola*, número 4.
- El vi podria substituir la cervesa, núm. 5.
- El vi, l'alcohol i l'aigua, per *Amadeu Aragay*, núm. 7.
- Els adobs de la vinya, per *D. Manillac*, núm. 11.

AVICULTURA

- La qüestió del clavell de la raça del Prat, núm. 1.
- En posar una lloca, núm. 1.
- El nombre i el pes dels ous, núm. 2.

La sal a l'aviram, núm. 2.
 Sindicat de criadors de la Raça del Prat, núm. 2.
 Alimentació de les gallines, per *L. Gallinat*, núm. 4.
 Avicultura, per *R. Gallinat*, núm. 7.
 L'indiot, per *L. Gallinat*, núm. 8.
 Principi d'engreixament d'aviram, per *L. Gallinat*, número 9.
 La difamació de l'ou, per *L. Gallinat*, núm. 9.
 Quina classe de gallines cal triar, núm. 11.

ECONOMIA I COMERÇ

Els preus dels productes agrícoles arreu del món, número 1.
 Les negociacions hispano-franceses, núm. 1.
 Les exportacions de vi a França perillen, núm. 3.
 Anàlisi comercial de vins, núm. 3.
 Exportació de patata primerenca, núm. 4.
 El tractat comercial amb França, núm. 4.
 El decret sobre arrendaments de les terres, núm. 6.
 Decret canviant les condicions de l'arrendament de les terres, núm. 7.
 Un factor important en la nostra producció blatera, per *J. Ferran*, núm. 8.
 Exportació agrícola i divises estrangeres, núm. 8.
 Els contractes d'arrendament de finques rústiques, número 9.
 Projecte de reforma agrària, núm. 9.
 Decret sobre l'oli, núm. 9.
 Acords entre propietaris i rabassaires, núm. 10.
 El treball al mercat de fruites i verdures, núm. 10.
 Estat crític de l'agricultura a la comarca de Guissona, núm. 11.
 Les comarques no ramaderes, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 11.
 Revisió de rendes, núm. 11.
 Declaració de collita, núm. 11.
 Jurats mixtes, núm. 11.
 Estructuració de l'Economia rural, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 12.
 La reforma agrària a Txecoslovàquia, per *August Matons*, núm. 12.

ARBRES FRUITERS I FRUITA

La poda dels arbres fruiters, per *R. Sala*, núm. 3.
 Notes per l'estudi de l'esporga de l'olivera, per *Francesc Xavier Riera*, núm. 6.
 La utilitat dels olivers, per *J. Bonet*, núm. 8.
 La collita mecànica de les olives, per *J. Bonet*, núm. 5.
 L'esporga a les comarques catalanes, per *Francesc Xavier Riera*, núm. 11.
 La multiplicació natural i artificial dels arbres fruiters, núm. 11.
 Els eucaliptus, núm. 11.
 Desorientació frutícola, per *Ramon Sala*.

INDÚSTRIES AGRÍCOLES

La destil·lació del romaní, núm. 3.
 Un procediment per a la conservació d'olives, núm. 5.
 Cultiu i conservació dels bolets, per *E. Serben*, núm. 5.

ALIMENTS I ALIMENTACIÓ

Acció de la llum en la síntesi de les vitamines, pel doctor *J. Vianello*, núm. 3.
 Un mètode fàcil de racionament, núm. 5.
 L'esfullament de blat de moro, núm. 5.
 Les vitamines en l'alimentació del porc, per *P. Rossi*, núm. 6.
 Alimentació del vedell de llet, per *A. Albert*, núm. 7.
 L'escassetat de farratges, per *M. Rossell i Vilar*, n.º 9.

LA TERRA VEGETAL

Els microbis de la terra, per *J. Bertran*, núm. 5.
 El Pehametric, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 5.

MAQUINARIA

Les màquines arrencadores de patates, per *Tomàs Auli*, núm. 4.

IMPOSTOS I CONTRIBUCIONS

L'impost del vi a Barcelona, per *Enric Ràfols*, núm. 1.

EXPLOTACIÓ D'ANIMALS

Correlació entre el pes de la vaca i la producció de llet, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 7.
 Els records de producció de la vaca holandesa, per *R. Giuliani*, núm. 10.
 Nota sobre l'explotació de conills, núm. 11.
 El pes del velló, núm. 11.
 El problema de la carn, per *Antoni Morelló*, núm. 12.

SELVICULTURA I HIDROLOGIA

La formació de boscos, per *Carles Malagarriga i Puig*, núm. 2.
 El bosqueix, per *Manuel Roig*, núm. 5.
 Els incendis dels boscos, núm. 8.
 Els adobs químics en Selvicultura, per *C. Giralt*, n.º 9.
 Crema de boscos, núm. 9.
 Els mètodes moderns contra els incendis dels boscos, per *Cosme Giralt*, núm. 10.
 El pantà de Cabrianes, núm. 11.

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ASSEMBLEES, CONGRESSOS I CONFERENCIES

El XV.è Congrés internacional d'Agricultura, núm. 1.
 Exposició anual d'Agricultura alemanya, núm. 1.
 Concurs-Exposició Avícola, núm. 1.
 Exposició de Mostos Concentrats, núm. 1.

La XIII Assemblea de la Federació Sindical Agrària de Girona, núm. 3.
 Conferència de ramaderia a Sabadell, núm. 3.
 Conferències a Malgrat, núm. 5.
 Congrés nacional remolatxer, núm. 5.
 Exposició de flors de primavera, núm. 5.
 Concurs de bolets, núm. 11.
 Congrés internacional d'Oleicultura, per *Francesc Xavier Riera*, núm. 12.

Les Confederacions hidrogràfiques, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 7.
 Decret de reorganització de les Confederacions Hidrogràfiques, núm. 7.
 Les lletres de canvi i els Sindicats, núm. 8.
 Assemblea vitícola a Roses, núm. 9.
 Assemblea de regants a Mollerusa, núm. 9.
 Sindicat Agrícola de Guissona, núm. 10.
 Coordinació de treballs en les Cambres Agrícoles, n.º 11.
 Reunió de propietaris, núm. 11.

COOPERATIVES, ASSOCIACIONS, SINDICATS

I MUTUALITATS

La mutualitat contra la mortalitat del bestiar, per *Josep Llovet*, núm. 1 i núm. 2.
 La venda en comú dels productes agrícoles, núm. 1.
 Premis a Sindicats agrícoles, núm. 1.
 La Unió de Sindicats, núms. 1, 7, 8, 10 i 11.
 Els Sindicats agrícoles, núm. 1.
 Premi a la Federació Sindical Agrària, núm. 1.
 Unió de viticultors de Catalunya, núm. 1.
 El Sindicat Agrícola popular de Nulles, núm. 1.
 Préstec al Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà, núm. 1.
 Una poderosa Societat Anònima, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 2.
 Institut de Sant Isidre, núms. 2, 3 i 4.
 Confederació del Pireneu Oriental, núms. 2 i 3.
 Sindicat Agrícola de Pallejà, núm. 2.
 Adobs i Sindicats, núm. 2.
 Sindicat vitícola de Martorell, núms. 2 i 10.
 Els Sindicats i les Societats Anònimes, per *M. Rossell i Vilar*, núms. 3 i 4.
 La Mutualitat ramadera i el Crèdit Agrícola, per *Avi*, núm. 4.
 Organitzacions agràries, núm. 4.
 L'«Asociación regional de Ganaderos», per *M. Rossell i Vilar*, núm. 5.
 Unió de Vinyaters de Catalunya, núms. 5, 8 i 9.
 La Ponència del segur contra les malalties del bestiar, núm. 6.
 L'estadística de Sindicats agrícoles, núm. 6.

QÜESTIONS DIVERSES

Els grills de la Rambla de Catalunya, per *A. Codina*, núm. 1.
 Les cebes contra el càncer, núm. 1.
 Picades d'insectes verinosos, núm. 2.
 Un procediment per a matar rates, núm. 2.
 Les aranyes són un bon baròmetre, núm. 2.
 La silcinita contra els caragols, núm. 2.
 Els molins de vent d'Holanda, núm. 5.
 La ràdio-agrícola als Estats Units, núm. 8.
 Cultiu i conservació dels bolets, per *E. Serten*, núm. 9.
 La recerca de tòfones, per *A. Rolet*, núm. 10.
 Barcelona i les subsistències, per *Jordi Jordinals*, n.º 10.
 Innocències perilloses, per *Salvador Salat*, núm. 12.

ENSENYANÇA I SERVEIS AGRÍCOLES

Curset d'Agricultura, núm. 2.
 Una nova escola d'Agricultura, núm. 3.
 Departament de Serveis i Pràctiques agrícoles, núm. 4.
 L'ensenyament agrícola, per *Enric Sala*.
 Organització docent i burocràtica de l'agricultura, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 5.
 D'organització agrària, per *R. Sala*, núm. 6.
 Per l'estructuració de la nostra agricultura, núms. 7, 8 i 9.
 Estructuració de l'Economia rural, per *M. Rossell i Vilar*, núm. 12.

EN CURS DE PUBLICACIO

**DICCIONARI GENERAL DE
LA LLENGUA CATALANA**

PER

**POMPEU
FABRA**

**Per subscripcions:
Llibreria Catalònia
Ronda St. Pere, 3 - Barcelona**

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

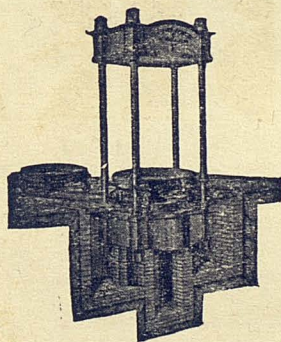
Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres. — Descompte i cobrament d'efectes comercials. — Valors. — Cupons. — Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes classes, etc.

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

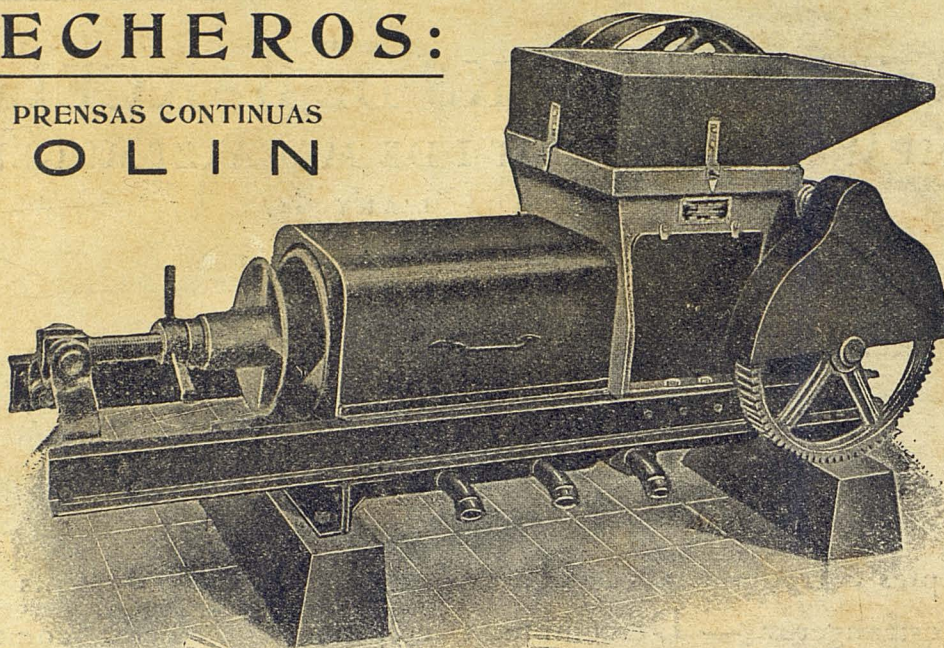
FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs

COSECHEROS:

LAS PRENSAS CONTINUAS
COLIN

Son las mejores hasta hoy.
No dejan heces, quedando el vino sin aspereza

Primer Premio y Medalla de Oro en el Concurso de Prensa en Alcázar de San Juan

Material de vendimia :-: Productos para la elaboración
PEDIR DETALLES Y CATÁLOGOS

VICENS VILA CLOSA

PASSEIG DE GRACIA, 88
Telèf. 72095 - Dir. Teleg.: KEGEVILA

- Barcelona

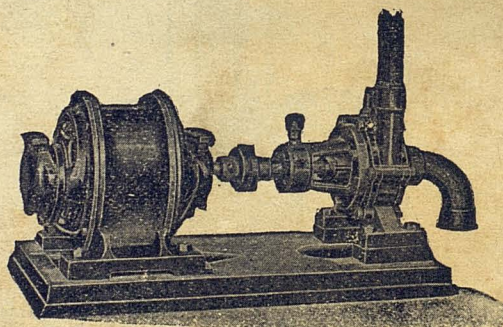
Propietaris! Quan necessiten elevar aigua
recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demanen catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - Barcelona
(entre R. Catalunya i Balmes)

GRANJA "CARLES"
PALS • • (PROV. DE GIRONA)

IMPORTACIÓ DE VAQUES I
VEDELLES DIRECTAMENT
DE SUISSA

GRANS EXISTÈNCIES

PERE CARRERAS BOFILL
TÉCNIC AGRÍCOLA E. S. A. B.

ADQUIRIU ELS LLIBRES A

**LLIBRERIA
CATALONIA**

RONDA SANT PERE, 3 - Telèfon 12456
BARCELONA

NAGSA.-Casanova, 212-214-BARCELONA.